

การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะ
ด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนง
วิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Development of a Guidance Activities Package by Using Positive
Perspective to Enhance the Cooperation Skills of Parental Network
Members at Suankularb Wittayalai Nonthaburi School

Mrs. WICHITTRA SIRISUMONTHA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะ ด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
ชื่อและนามสกุล	นางวิจิตต์ธรา สิริสุนต์ธา
แขนงวิชา / วิชาเอก	การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	2. รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิวัฒน์ เมฆขจร

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2566

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิวัฒน์ เมฆขจร)	

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะ ด้าน

ความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ผู้วิจัย นางวิจิตต์ตรา สิริสุนด์ธา รหัสนักศึกษา 2612801205

ปริญญา: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง (2) รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆ
ขจร ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิก
เครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี 2) เปรียบเทียบทักษะด้านความร่วมมือของ
สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก และ 3) ศึกษา
ความพึงพอใจการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ

กลุ่มตัวอย่าง คือสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน
100 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ประธานเครือข่ายผู้ปกครองระดับโรงเรียน 1 คน
รองประธานเครือข่ายผู้ปกครองระดับโรงเรียน 3 คน ประธานเครือข่ายผู้ปกครองจากห้องเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามวัดทักษะด้านความ
ร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้
มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้าน
ความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2) สมาชิก
เครือข่ายผู้ปกครอง ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีทักษะด้านความร่วมมือมากขึ้นกว่า ก่อนการใช้ชุด
กิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ และ 3) สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ที่เข้าร่วม
กิจกรรมแนะแนวมีความพึงพอใจ ต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะ
ด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ได้รับความพึง
พอใจสูงสุดอันดับแรก คือสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองสามารถนำความรู้และกิจกรรมไปพัฒนาตนเองได้
รองลงมา คือ ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอด และด้านที่มีความพึงพอใจ
ในระดับมาก คือ เนื้อหาของกิจกรรมมีความเหมาะสมและมีประโยชน์

คำสำคัญ กิจกรรมแนะแนว ทักษะด้านความร่วมมือ มุมมองเชิงบวก สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง

Thesis title: Development of a Guidance Activities Package by Using Positive Perspective to Enhance the Cooperation Skills of Parental Network Members at Suankularb Wittayalai Nonthaburi School

Researcher: Mrs. WICHITTRA SIRISUMONTHA; ID: 2612801205;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Thesis advisors: (1) Dr. Wunlapa Sabaiying, Associate Professor;(2) Dr. Nitipat

Mekkhachorn, Associate Professor ; Academic year: 2023

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the cooperation skills of parental network members at Suankularb Wittayalai Nonthaburi School, 2) compare the cooperation skills of parental network members before and after using a guidance activities package by positive perspective to enhance the cooperation skills, and 3) study the satisfaction of the guidance activities package.

The samples were 100 members of the parental network of students at Suankularb Wittayalai Nonthaburi School by purposive sampling method, consisting of 1 president, 3 vice presidents, and 96 class leaders of the parental network. Instruments were 1) a questionnaire measuring the cooperation skills of the parental members, 2) the guidance activities package by positive perspective to enhance the cooperation skills, and 3) a questionnaire measuring the satisfaction of the guidance activities package. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results revealed that 1) the cooperation skills of parental network members at Suankularb Wittayalai Nonthaburi School were in moderate level 2) after using the guidance activities package, the parental network members had higher cooperation skills, and 3) the parental network members were satisfied with the guidance activities package in the highest level.

Keywords : Guidance Activities Package, Positive Perspective, Parental Network

Members

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง ที่ปรึกษางานวิจัย และกรรมการสอบวิจัย ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นที่มีคุณค่าสำหรับการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ที่ให้การดูแลช่วยเหลือมาตั้งแต่ต้นจนวิจัยเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตา และขอขอบพระคุณ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะแก้ไข ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ 1) ดร.สุนีย์ สอนตระกูล 2) ดร.ไพยม จันทร์น้อย 3) นางสาวสินิพร ขจรไพธ 4) นางสาวสุพิศ รนขาว และ 5) นางสาวพัชยา สิทธิวงศ์ ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ความอนุเคราะห์ ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่อนุญาต ให้ทำวิจัย ขอขอบคุณเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ปีการศึกษา 2560-2562 ที่เป็นแรงบันดาลใจในการทำงานวิจัยเพื่อให้เกิดกิจกรรมดีๆ มีชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพสำหรับใช้ในการอบรมสัมมนา

ขอขอบคุณนางสาวสุทธิดา ทองคำ เพื่อนคู่คิดในการเรียน และการทำวิจัย ที่ให้คำแนะนำ เป็นพลังขับเคลื่อนให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยกัน ขอขอบคุณ นางสาวสิริรัตน์ เผ่าพันธ์ ผู้ชำนาญการ การพิสูจน์อักษรภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณแม่ ขอขอบคุณครอบครัวที่รักยิ่งของผู้วิจัย ที่เป็นแรงบันดาลใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ เป็นพลังอันพิเศษ ที่ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางวิจิตต์รา สิริสุนต์ธา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
ปรัชญาและหลักการแนะแนว	8
กิจกรรมแนะแนว	11
มุมมองเชิงบวก	14
ทักษะด้านความร่วมมือ	22
เครือข่ายผู้ปกครอง	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
รูปแบบการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	52
สรุปการวิจัย	52
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	61
ก ชุดกิจกรรมแนะแนว	62
ข แบบสอบถามทักษะความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบ วิทยาลัย นนทบุรี	91
ค แบบวัดความพึงพอใจเรื่อง ความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	97
ประวัติผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมของระดับความเป็นจริงด้านทักษะความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ก่อนการร่วมกิจกรรมแนะแนว	46
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมของระดับความเป็นจริงด้านทักษะความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี หลังการร่วมกิจกรรมแนะแนว	47
ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรมแนะแนว	47
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว	49
ตารางที่ 4.5 ผลเปรียบเทียบมุมมองเชิงบวกด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ก่อนกับหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว	50
ตารางที่ 5.1 ผลเปรียบเทียบมุมมองเชิงบวกทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ก่อนและหลังร่วมกิจกรรมการอบรมสัมมนา	52
ตารางที่ 5.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว	53

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนและวงจรกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	14
ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ของความเชื่อ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำ	19

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าขึ้น สิ่งที่สำคัญและเป็นหัวใจ ที่รัฐบาลต้องสนับสนุนทุ่มเทงบประมาณเป็นจำนวนมาก คือ ด้านการศึกษา เพราะการศึกษาจะช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่า มีความสามารถในทุกด้าน เพื่อมาพัฒนาประเทศต่อไป จึงทำให้ทุกภาคส่วนตระหนักและให้ความสำคัญกับการศึกษา มากขึ้น ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมผู้เรียนให้ สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ผู้เรียนจะต้องได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน ครอบครัว และสังคม ชุมชน พร้อม ๆ กันไปอย่างสมดุล และต่อเนื่องโดยการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคใหม่นี้ สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ตลอดเวลา ทั้งการเรียนรู้ ในโรงเรียน นอกโรงเรียน ที่บ้านและชุมชนที่แวดล้อมตัวนักเรียน รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีที่เด็กได้สัมผัส ด้วย เพื่อเสริมการพัฒนาการด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคมควบคู่กันไป (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) นั่นคือ ผู้ปกครองจะต้องมีส่วนร่วมในการรับรู้ ช่วยการ จัดการเรียนรู้ ของนักเรียนร่วมกันกับโรงเรียน คอยกำกับติดตามดูแลการศึกษาของบุตรหลาน ติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก สังเกต และติดตามแก้ไข ปัญหา พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ร่วมกับครู และโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้มี ประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เป็นไปในแนวทางที่ดี เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมปัจจุบัน ที่ต้องการลดปัญหาเด็ก สร้างเด็กให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และมี คุณสมบัติที่ดี ในการเป็นสมาชิกใหม่ของสังคม (กัมภณธ์ จุฑาท, 2543)

มุมมองเชิงบวกความร่วมมือของประชาชน ในการจัดการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา เป็น การดำเนินการ การมีส่วนร่วมภายใต้ขอบเขตจำกัด และเพื่อประโยชน์ของฝ่ายจัดการศึกษาประชาชน เป็นเพียงการสนับสนุนให้ความร่วมมือปฏิบัติตามความต้องการของโรงเรียนเท่านั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นเรื่องของครูและโรงเรียน จึงยกบทบาทหน้าที่การจัดการศึกษาของ บุตรหลานให้กับครูและโรงเรียนทั้งหมด ดังนั้น เมื่อส่งบุตรหลานมาโรงเรียนแล้ว ตนเองก็ไม่จำเป็นต้อง

จะต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ อีก ซึ่งความเข้าใจแบบนี้เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะแท้จริงแล้ว ผู้ปกครองนั้น เป็นบุคคลที่มีบทบาทและมีความสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา ให้แก่บุตรหลานของตนเอง จากเหตุผลที่ว่า “ผู้ปกครอง คือ ครูที่ดีที่สุดในโลก” เป็นครูคนแรกของลูกที่จะชี้โลกกว้าง และสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับลูก และเป็นครูตลอดชีวิตของลูกที่จะให้ทั้งความรัก ความรู้ ความเอาใจใส่ ความห่วงใยที่แท้จริงต่อบุตรหลานของตนเอง (รุ่ง แก้วแดง, 2543) ดังนั้น การบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม จึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียน ที่สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลง ในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ การที่จะบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ และเกิดประสิทธิภาพสูงนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรนำหลักการมีส่วนร่วม (Participation) ที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เข้ามาร่วมมือร่วมรับผิดชอบ และร่วมกันในการตัดสินใจในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความรู้สึที่ดีในการเป็นเจ้าของ และร่วมจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะสามารถตอบสนองกับความต้องการของบุคคล ที่ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องสร้างความเข้มแข็ง ในการบริหารโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง (ยุทธศิลป์ พานนท์, 2546) ผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเวลานักเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการ ที่ถูกต้องจากโรงเรียนนั้น เมื่อได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนที่เป็นการเสริมแรงจูงใจจากพ่อแม่ผู้ปกครองด้วยแล้ว นักเรียนจะเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา ก็จะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้ปกครองจึงควรเข้ามามีบทบาทในการให้การสนับสนุน และส่งเสริมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในส่วนที่เข้ามามีบทบาทในการเสนอแนะแนวทางในการจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ การร่วมดูแลรับผิดชอบต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี พบว่ามีสภาพสังคมชุมชนในพื้นที่บริการของโรงเรียนเป็นชุมชนเมืองครอบครัวเดี่ยว ผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกัน หลากหลายอาชีพ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วม ตามนโยบายการจัดการศึกษาแบบการมีส่วนร่วม และมุ่งเน้นให้โรงเรียนในเครือได้บริหารจัดการศึกษาโดยให้มีการสร้างเครือข่ายต่าง ๆ ในการดูแลนักเรียนร่วมกับโรงเรียน ตามมาตรฐานครอบครัวสวนกุหลาบ โดยให้มีเครือข่ายผู้ปกครองเป็นผู้ขับเคลื่อนงานสนับสนุนการพัฒนานักเรียนร่วมกับโรงเรียน ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนในภาพรวมที่ประสบความสำเร็จมาโดยตลอด

ในสภาพปัจจุบันสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ยังไม่มีการทบทวนหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงาน หลังได้รับการเลือกตั้ง ทำให้ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ไม่เป็นไปตามศักยภาพดังที่เคยปฏิบัติมา นอกจากนี้ยังมีสมาชิกผู้ปกครองบางส่วน ที่มีมุมมองทางลบกับโรงเรียน ทำให้การพัฒนาโรงเรียนไม่เป็นตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นโรงเรียนจึงเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามาเพื่อร่วมมือกับครูและโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยให้สมาชิกเครือข่าย

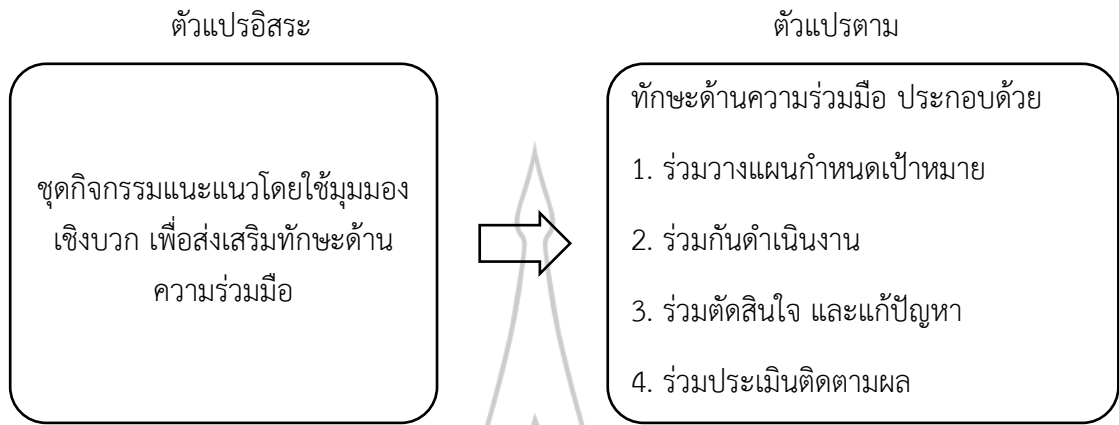
ผู้ปกครองมีบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนานักเรียนในทุกด้าน เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบ้าน ชุมชนและโรงเรียนต่อไป (โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี, 2562)

จากความสำคัญ และสภาพปัญหาดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การประสานงานกับเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนเพื่อขอความร่วมมือที่มีความสำคัญมาก ผู้วิจัยจึงมีสนใจที่จะทำวิจัยเพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหา และพัฒนาส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีขึ้น เพื่อทำโครงการอบรมสัมมนาสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองใหม่ของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรมชัดเจนในปีการศึกษา 2562 ให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครองที่มีมุมมองเชิงบวก มีทักษะความร่วมมือ ในการร่วมพัฒนาโรงเรียน ดูแลนักเรียนไปด้วยกันกับโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนและนักเรียนที่เป็นบุตรหลานของผู้ปกครองเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวกของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ขึ้นมา เพื่อใช้ในการอบรมสัมมนาพัฒนาศักยภาพเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 ศึกษาระดับทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
- 2.2 เปรียบเทียบทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก
- 2.3 ศึกษาความพึงพอใจการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานของการวิจัย

4.1 สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่เข้ารับการอบรมสัมมนา ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี หลังการอบรมสัมมนาสูงกว่าก่อนการอบรมสัมมนา

4.2 สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี มีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีในระดับมากที่สุด

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากร เป็น สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 552 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็น สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ประกอบด้วย ประธานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน 1 คน รองประธานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียน 3 คน และประธานเครือข่ายผู้ปกครองห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 96 คน รวมจำนวน 100 คน โดยการเลือกเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมตามโครงสร้างและบริบทโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

วิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี กำหนดนิยามศัพท์ ดังนี้

6.1 ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนว ที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันเป็นระบบ ตามเป้าหมาย ขอบข่ายของการแนะแนว สร้างขึ้นโดยใช้สื่อของจริง และกิจกรรมต่าง ๆ ทั้ง เกม เพลง กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ และสื่ออุปกรณ์ โดยในชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ รวมถึงติดตามผลหลังจากสิ้นสุดการอบรมสัมมนา มีทั้งหมด 8 กิจกรรม

6.2 เครือข่ายผู้ปกครอง หมายถึง สมาชิกเครือข่ายสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

6.3 ทักษะด้านความร่วมมือ หมายถึง ทักษะความร่วมมือ 4 ด้าน 1) ร่วมวางแผน กำหนดเป้าหมาย 2) ร่วมดำเนินการ 3) ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา 4) ร่วมประเมินติดตามผล เป็นทักษะสำคัญและจำเป็นมากในการปฏิบัติหน้าที่เครือข่ายผู้ปกครอง ที่จะก่อให้เกิดมุมมองเชิงบวกดีๆ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ ร่วมพัฒนานักเรียนร่วมกับโรงเรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายงานของเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

6.4 มุมมองเชิงบวก หมายถึง มุมมองเชิงบวกที่มุ่งสู่ความสำเร็จ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่มีต่อโรงเรียน รวมทั้งความเชื่อ ทศนคติ การสื่อสาร การแสดงออกทางพฤติกรรม การปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ วัฒนธรรม โอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้องค์ประกอบของทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เพื่อใช้ในการอบรมสัมมนาก่อนปฏิบัติหน้าที่เครือข่ายผู้ปกครอง

7.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เป็นนวัตกรรมที่มีคุณภาพนำไปสู่การนำไปใช้ ในการอบรมสัมมนาก่อนการปฏิบัติหน้าที่ของเครือข่ายผู้ปกครอง มีทักษะด้านความร่วมมือที่เข้มแข็งต่อไป

7.3 สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่มีมุมมองเชิงบวก ทำให้เกิดความร่วมมือกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ปรัชญาและหลักการแนะแนว
 - 1.1 ปรัชญาของการแนะแนว
 - 1.2 หลักการแนะแนว
2. กิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 ขอบข่ายในการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.3 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว
3. มุมมองเชิงบวก
 - 3.1 ความหมายมุมมองเชิงบวก
 - 3.2 ความหมายการคิดเชิงบวก
 - 3.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดเชิงบวก
 - 3.4 ผลของการคิดเชิงบวก
4. ทักษะด้านความร่วมมือ
 - 4.1 ความหมายทักษะความร่วมมือ
 - 4.2 ทักษะด้านความร่วมมือ
 - 4.3 องค์ประกอบของความร่วมมือ
5. เครือข่ายผู้ปกครอง
 - 5.1 องค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นเครือข่าย
 - 5.2 ความหมายของเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง
 - 5.3 บทบาทและความสำคัญของเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง
 - 5.4 เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองในสถานศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. ปรัชญาและหลักการแนะแนว

การแนะแนว เป็นศัพท์บัญญัติทางการศึกษา ซึ่งบัญญัติมาจากคำว่า Guidance การแนะแนว หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เขาสามารถนำตนเองได้ เป็นต้นว่า ตัดสินใจได้ว่า จะศึกษาด้านใด ประกอบอาชีพใด หรือแก้ปัญหาอย่างไร และสามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุขความเจริญก้าวหน้าในชีวิตได้พัฒนาตนเองถึงขีดสุดในทุกด้าน (วัชรินทร์พรม, 2533) แต่มีใช้การแนะนำ เพราะการแนะนำนั้นผู้ให้ความช่วยเหลือจะมีหน้าที่เป็นผู้เลือกหรือทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจให้ ส่วนการแนะนำนั้นผู้ให้ความช่วยเหลือหรือนักแนะแนวไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้เลือกหรือทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจให้แต่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ แล้วให้ผู้ที่มีปัญหาทำหน้าที่เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง

1.1 ปรัชญาของการแนะแนว

ปรัชญา ก็คือแนวความคิดหรือทัศนคติซึ่งได้รับการพิจารณาไตร่ตรองแล้วว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์สมควรยึดถือเป็นหลักในการดำเนินงาน ดังนั้น ปรัชญาของการแนะแนวตามแนวคิดของ พนม อารีย์ (2533 : 10) หมายถึง แนวแนวความคิดหรือทัศนคติเห็นซึ่งได้รับการพิจารณาไตร่ตรองแล้วว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามีประโยชน์ สมควรยึดถือเป็นหลักในดำเนินงานแนะแนว ซึ่งมีอยู่ 7 ประการด้วยกัน คือ

1) แนวความคิดเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) จัดว่าเป็นแนวความคิดหลักของการแนะแนว เพราะเป้าหมายสูงสุดของการแนะแนวก็คือการส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล การช่วยให้บุคคลแต่ละคน ได้มีความเจริญงอกงาม และพัฒนาการอย่างมีบูรณาการสูงสุดขีดความสามารถของตน

2) แนวความคิดเรื่องทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) ในทางการแนะแนว มีความคิดเห็นว่า มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงยิ่งเพราะสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะมีความสำคัญเพียงใดก็ตามล้วนเกิดจากคิดค้นสร้างขึ้นโดยมนุษย์ทั้งสิ้น ดังนั้น สถาบันต่าง ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะ เป็นบ้าน โรงเรียน วัด หน่วยงานของรัฐบาล ตลอดจนหน่วยงานของเอกชนควรจะได้ช่วยส่งเสริมพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีความเจริญงอกงาม และมีพัฒนาการสูงขึ้นในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสงวนไว้ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ และเพื่อที่จะได้ใช้ทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3) แนวความคิดเรื่องความร่วมมือ (Cooperation) ไม่ใช่การบังคับ (Compulsion) ในทางการแนะแนวมีความคิดเห็นว่า การให้ความช่วยเหลือของการแนะแนวจะต้องเป็นไปในลักษณะ

ของการร่วมมือกันระหว่างผู้ให้ความช่วยเหลือและผู้รับความช่วยเหลือ จะไม่ใช่วิธีการบังคับและจะเน้นที่การให้บุคคลผู้มีปัญหาได้ปลดปล่อยแรงจูงใจภายในของตนออกมา และการช่วยเหลือนี้จะต้องช่วยให้บุคคลผู้มีปัญหาเป็นผู้ที่สามารถช่วยตัวเองได้ในที่สุด (Help him to help himself)

4) แนวความคิดเรื่องคุณค่า (Worth) และให้เกียรติ (Dignity) ของบุคคล นั่นคือในทางการแนะแนวมีความคิดเห็นว่าคุณค่าและเกียรติเท่าเทียมกัน ไม่ควรได้รับการดูถูกเหยียดหยามไม่ว่าเขาจะเป็นผู้ที่มีปัญหาหรือไม่ก็ตาม และทุกคนก็มีสิทธิ์และมีอิสรภาพในการเลือกเป้าหมายชีวิตของคน (Freedom to Choose)

5) แนวความคิดเรื่องพฤติกรรมย่อมมีสาเหตุ (Cause) และจุดมุ่งหมาย (Purpose) ในทางการแนะแนวมีความคิดเห็นว่าการพฤติกรรมทุกพฤติกรรมย่อมมีสาเหตุและจุดมุ่งหมาย ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ผิดปกติหรือเบี่ยงเบนไปของนักเรียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงสาเหตุแห่งความผิดปกตินั้น ๆ เสียก่อน เมื่อค้นพบสาเหตุแล้ว ย่อมจะสามารถให้ความช่วยเหลือได้ถูกจุดและทำได้ง่าย

6) แนวความคิดเรื่องพัฒนาการด้านส่วนตัว (Personal Development) นั่นคือในการแนะแนวมีความคิดเห็นว่าการเรียนและการพัฒนามนุษย์ทางด้านสมองหรือสติปัญญาเท่านั้น แต่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาการด้านส่วนตัวด้วย ซึ่งถือว่าเป็นงานของการแนะแนวโดยเฉพาะเป็นการช่วยให้มนุษย์ได้รู้จักและเข้าใจตนเอง

7) แนวความคิดเรื่องการแนะแนวเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มีลำดับขั้นและต่อเนื่อง (Continuous) นั่นคือในการแนะแนวมีความคิดเห็นว่าการแนะแนวมิได้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว หรือเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ จุดใดจุดหนึ่ง แต่เป็นกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอน และต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาและก้าวเข้าสู่โลกของงาน (World of Work)

โดยสรุปปรัชญาการแนะแนวได้คำนึงถึงคนทุกคนว่าควรได้รับความช่วยเหลือและบุคคล มีความแตกต่างกันทุก ๆ ด้าน เช่น รูปร่าง หน้าตา มีสติปัญญา การแสดงออกทางอารมณ์ ความถนัด เจตคติความสนใจ เป็นต้น ดังนั้น การดำเนินงานแนะแนวต้องเข้าใจความเป็นจริงในแต่ละบุคคล และ หาแนวทางการแก้ไขปรับปรุง สิ่งบกพร่องในตัวบุคคล เพื่อให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 หลักการแนะแนว

จากปรัชญาของการแนะแนวดังที่กล่าวแล้วนำมาสู่การกำหนดเป็นหลักการสำหรับ : การดำเนินงานแนะแนว ซึ่งวัชร ทรัพย์มี (2531 : 4) กล่าวถึงหลักการดำเนินงานแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้ดำเนินงานแนะแนวต้องมีหลักสำหรับยึดถือและปฏิบัติ พอสรุปได้ดังนี้

1) การแนะแนวจัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคคลในทุกด้าน

- 2) การแนะนำเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - 3) การแนะนำเกิดจากความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย
 - 4) การแนะนำยึดหลักสิทธิและเสรีภาพบุคคล
 - 5) การแนะนำเป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีการวางแผนระยะยาว
 - 6) การแนะนำมีจุดมุ่งหมายทั้งทางด้านการป้องกันปัญหา การแก้ปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาการ
 - 7) ผู้ทำหน้าที่แนะนำจะต้องมีคุณสมบัติ และได้รับการฝึกอบรมทางการแนะนำมาโดยเฉพาะ
 - 8) การแนะนำมีหลักการในการช่วยให้บุคคลปรับตัวได้ในปัจจุบัน และมีการวางแผนที่ดีในอนาคต
 - 9) การแนะนำ ตั้งอยู่บนหลักการว่า ถ้าบุคคลแต่ละคน ได้พัฒนาจนถึงขีดสูงสุด ในทุกด้าน และสามารถปรับตัวได้ดีแล้ว สังคมก็จะพัฒนารุ่งเรืองตามไปด้วย
- การจัดกิจกรรมแนะนำที่ดีควรยึดปรัชญาการแนะนำเป็นแนวทางในการให้บริการแนะนำ
- 1) บุคคลแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ความสนใจ ความสามารถ ความถนัดและเจตคติ
 - 2) บุคคลเป็นทรัพยากรที่มีค่ามีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นคน และมีศักยภาพแฝงอยู่ในตนควรพัฒนาให้เจริญขึ้นทุกด้าน
 - 3) พฤติกรรมย่อมมีการเปลี่ยนแปลง บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงทุก ๆ ด้านการเปลี่ยนแปลงจะเป็นไปด้วยดีหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยและสาเหตุการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ
 - 4) พฤติกรรมทุกอย่างของบุคคลย่อมมีสาเหตุ การที่บุคคลจะแสดงออกอย่างไรหรือเป็นเช่นไร ย่อมเกิดจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นเหตุ
 - 5) บุคคลย่อมมีศักดิ์ศรีและการยอมรับซึ่งกันและกัน
 - 6) ธรรมชาติของคนอยู่รวมกันเป็นสังคม ไม่มีใครสามารถมีชีวิตอยู่คนเดียวเพียงลำพัง จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

การให้บริการแนะนำและการจัดกิจกรรมแนะนำจึงควรยึดปรัชญาการแนะนำเป็นแนวความคิดช่วยเหลือบุคคลให้ประสบความสำเร็จตามอัตภาพ ซึ่งการให้ความรู้ในรูปแบบปกตินั้น จึงไม่เพียงพอที่จะทำให้บุคคลสามารถค้นหาบทบาท หน้าที่ ที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง งานแนะนำจึงเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าวของบุคคล (Chomeya, Rungson., 2012, น.1-2)

2. กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กระบวนการพัฒนาและช่วยเหลือผู้เรียนด้วยการจัดบริการ และกิจกรรมที่หลากหลายทั้งเป็นรายคนและรายกลุ่ม โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถจัดการชีวิตของตน ได้ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถบนพื้นฐาน ของความเชื่อว่าคนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า สามารถพัฒนาให้เจริญงอกงามได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้บุคคลรู้จักตัวเอง รู้จักโลก รอบตัว ด้วยกลวิธี และเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตัดสินใจด้วยตนเองอย่างเหมาะสมและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2.1 ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบ ตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อประสม คือ สื่อภาพ และวิดีโอ และกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งเกม กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ แบบสอบถามก่อนจัดกิจกรรม แบบสอบถามหลังจัดกิจกรรม และแบบติดตามผลหลังจัดกิจกรรม โดยจัดเป็นชุดการจัดกิจกรรมมีคู่มือผู้จัดกิจกรรม คู่มือผู้เข้าร่วมกิจกรรม และสื่ออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

ความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาป้องกันปัญหา และแก้ปัญหาของผู้รับบริการทั้งเด็ก วัยรุ่นและผู้ใหญ่ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ขอบข่าย คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ

องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งโดยทั่วไปจะมีส่วนสำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ 1. คู่มือครู และ 2. โปรแกรมกิจกรรม หัวข้อเรื่อง (วลัยลักษณ์ ภักดีผล, 2533 น. 9) (อลิสสา กุระมสุวรรณ, 2552, น. 35) ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนว มีรายละเอียดดังนี้

1) คู่มือครู ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้เครื่องมือวัด เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบวัด การใช้แบบทดสอบ คำชี้แจง แผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สื่ออุปกรณ์การจัดกิจกรรมอาจเป็นกรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ สื่อสังคมออนไลน์ คลิปวิดีโอ มัลติมีเดีย และแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม

2) โปรแกรมกิจกรรม หัวข้อเรื่อง ซึ่งประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ อุปกรณ์และการประเมิน

จากเอกสารงานวิจัยที่ได้ศึกษาค้นคว้า พอดีสรุป องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งประกอบด้วย (1) คู่มือผู้ให้บริการ ประกอบด้วย คำชี้แจง การเตรียมการของผู้ให้บริการ และแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (2) คู่มือผู้รับบริการ ประกอบด้วย ใบงาน ใบความรู้ อาจเป็นกรณี

ตัวอย่าง บทบาทสมมุติ สื่อสังคมออนไลน์ คลิปวิดีโอ มัลติมีเดีย และแบบทดสอบ ก่อน-หลัง (3) สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

2.2 ขอบข่ายในการจัดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2544, น.25) ได้ระบุเกี่ยวกับขอบข่ายในการจัดกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิค วิธีการและทักษะการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและสามารถวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

2) การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการทำงานและอาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้โลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในอาชีพมีการเตรียมตัว สู่อาชีพ ตลอดจนมีการพัฒนางานอาชีพตามที่ตนเองถนัดและสนใจ

3) การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านชีวิตและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดี มีคุณภาพมีทักษะ ในการดำเนินชีวิตและสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่ง การมีกิจกรรมแนะแนวที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักตนเอง สำรองความถนัด ความสนใจ ทักษะ ที่จะส่งผลให้นักเรียน ประสบความสำเร็จในการเริ่มอาชีพของตน (กรรณิการ์ จักรกรวด, 2555, ฐิติพัฒน์ โกเมนพรธณกุล, 2555 และ ธมน ชัชวาลกิจกุล, 2556)

2.3 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพนั้นย่อมขึ้นอยู่กับ การกำหนดขั้นตอน อย่างเป็นระบบ มีผู้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2555 : 9-49 ถึง 9-51) ได้แสดงขั้นตอนและวงจรกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ดัดแปลงมาจาก Luckner และ Nadler มี 4 ขั้นตอน (ERGA) คือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ (Experiencing)

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting)

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing)

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying)

ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบให้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ กิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดทำในลักษณะของสื่อประสม ประกอบไปด้วย คู่มือครู และโปรแกรม กิจกรรมหัวเรื่อง โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น เกมการอภิปราย กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาท

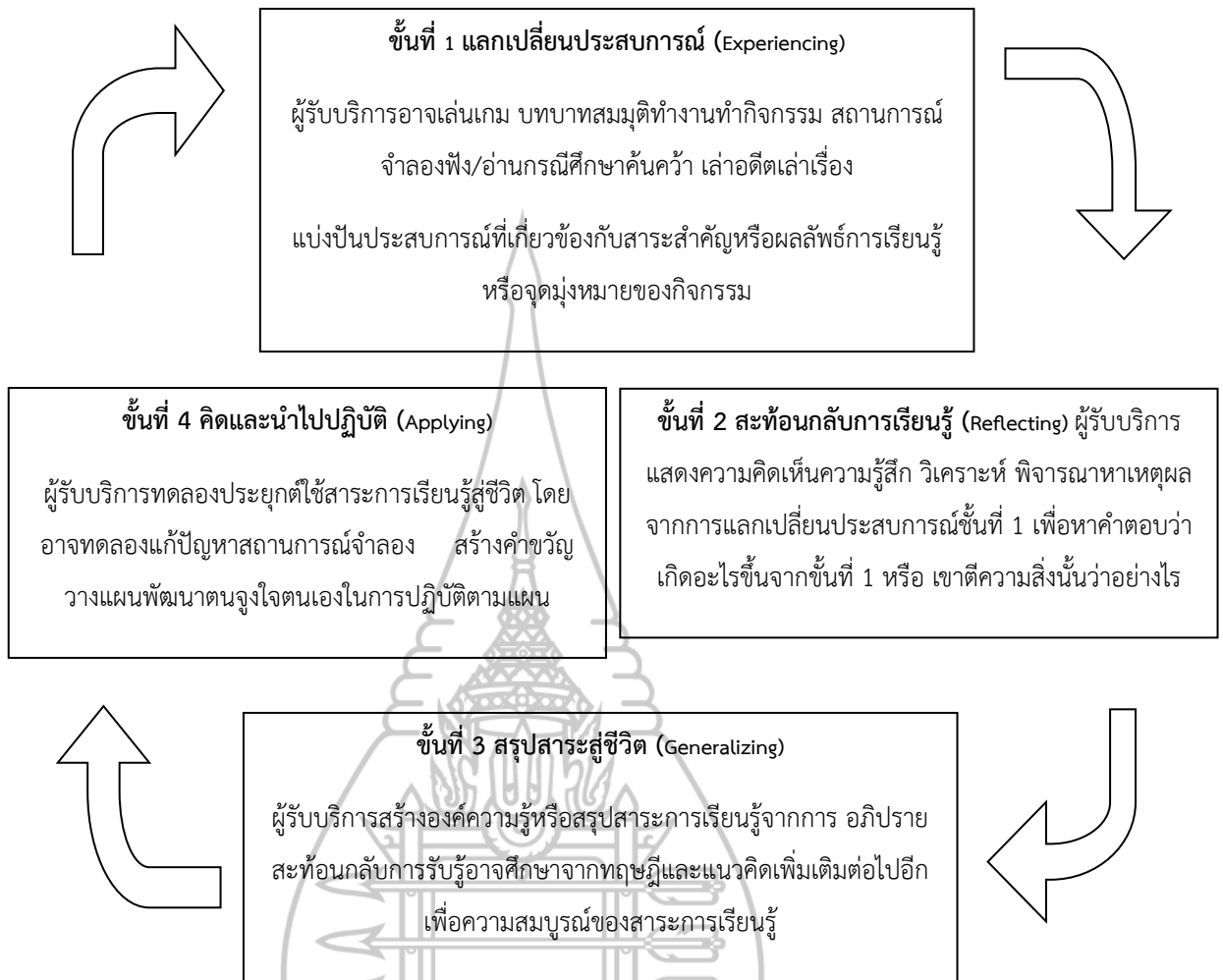
สมมุติ สถานการณ์จำลอง ตลอดจนการใช้สื่อ และอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ ยอมรับว่าการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิด และการปฏิบัตินำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งผู้ให้บริการต้องกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น “ผู้ร่วมทำกิจกรรม” ไม่ใช่ “ผู้สังเกตการณ์” ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วมสนุกสนาน มีชีวิตชีวาโดยอาจใช้เกม เพลง นิทาน ข่าวกรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกม บทบาทสมมุติ ทำงานทำกิจกรรม สถานการณ์จำลอง ฟังหรืออ่านกรณีศึกษาค้นคว้า เล่าอดีตเล่าเรื่องแบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญหรือผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผล จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าเกิดอะไรขึ้นจากขั้นที่ 1 นั้นหรือเขาตีความสิ่งนั้นว่าอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้หรือสรุปสาระการเรียนรู้จากการอภิปรายสะท้อนกลับการเรียนรู้ อาจศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีกเพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระการเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทดลอง แก้ปัญหา สถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญ วางแผนพัฒนาตน จูงใจตนเอง ในการปฏิบัติตามแผน ซึ่งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 อาจมีความต่อเนื่องคาบเกี่ยวกันจนแยกไม่ออกหรือบางครั้งมีการสลับขั้นตอน เช่น อาจจัดกิจกรรมนำเสนอสาระการเรียนรู้หรือองค์ความรู้ก่อน จากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์แล้วเป็นกิจกรรมสะท้อนกลับการเรียนรู้สุดท้ายเป็นกิจกรรม ได้ทดลองประสบการณ์และประยุกต์ใช้ ซึ่งขั้นตอนนี้จะอยู่เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมเสมอ และเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติก็อาจกลับเข้าสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นวงจรต่อไปใหม่ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มั่นคงขึ้นนำไปสู่การปฏิบัติได้ดีขึ้น และเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ต่อเนื่องต่อไป อีกวงจรกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอนอธิบายโดยภาพ

ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนและวงจรกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

ที่มา : สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2555, น. 9-49 ถึง 9-51) “แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว” ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องและกิจกรรมแนวหน่วยที่ 9 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

3. มุมมองเชิงบวก

มุมมองเชิงบวก หมายถึง มุมมองและความสำเร็จของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่มีต่อโรงเรียน รวมทั้งความเชื่อ ทัศนคติ การสื่อสาร การแสดงออกทางพฤติกรรม การปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ วัฒนธรรมโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ

ศิรินยา จีระเจริญพงษ์ (2556) การคิดเชิงบวก (Positive Thinking) หมายถึง การคิดอย่าง มีหลักการและเหตุผลเกี่ยวกับทุก ๆ สิ่งในชีวิต ในทางที่จะสร้างความรู้สึกที่ดีความพึงพอใจ และเป็นสุขให้กับอารมณ์ความคิดของตนเอง โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านที่เกี่ยวข้องกับตนเอง คือ มองเห็นสิ่งดี ๆ และความสามารถของตนเองมากกว่าข้อบกพร่อง คิดว่าตนเองก็สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ไม่น้อยไปกว่าคนอื่น
2. ด้านที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ คือ สามารถมองหาสิ่งดี ๆ จากปัญหาที่เกิดขึ้น มองเห็นโอกาสในการแก้ปัญหามากกว่าจะใส่ใจกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น คิดหาประโยชน์จากปัญหาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้

Runwisdom. (ออนไลน์ 2560). มุมมองเชิงบวก (Positive Outlook) คือ สมรรถนะของผู้นำในทุกระดับ เป็นความสามารถในการมองเห็นข้อดีในบุคคล ในสถานการณ์ และ เหตุการณ์ต่าง ๆ ยืนหยัดอยู่บนทางสู่เป้าหมายได้ต่อไป แม้ว่าจะพลาดพลั้ง หรือ พบเจออุปสรรค ยังคงเห็นโอกาสในสถานการณ์เหล่านั้นได้ เป็นหนึ่งใน 12 สมรรถนะของผู้นำที่ชาญฉลาดทางอารมณ์ หรือเรียกรวมกันว่า ESCI (Emotional and Social Competency Inventory)

การศึกษาเกี่ยวกับการมีมุมมองเชิงบวก อาจแบ่งออกได้เป็น 2 มิติ มิติแรก คือ การศึกษารูปแบบคำอธิบายต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (Optimistic Explanatory Style) และ อีกมิติ คือ การศึกษามุมมองเชิงบวกต่อความคาดหวังในอนาคต (Dispositional Optimism)

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3. (2564) ความคิดเชิงบวก (Positive Thinking) หมายถึง ความคิดที่เกิดจากการมองสิ่งต่าง ๆ อย่างเข้าใจ ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเรา ทั้งในทุกระยะ และหากเป็นเรื่องไม่ดีก็รู้จักคิดและพยายามหามุมมองที่เป็นประโยชน์ทางด้านบวกจากสิ่งนั้น ๆ ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและผู้อื่น การคิดเชิงบวกเป็นการหามุมมองที่เป็นบวก มุมมองที่ทำให้เรานั้นมีแง่คิดที่ดี มุมมองที่ทำให้เรามีกำลังใจ มุมมองที่ทำให้เรารู้สึก มีความทุกข์น้อยลง มุมมองที่ทำให้เรามีความสุขมากขึ้น มีแรงจูงใจที่จะต่อสู้กับชีวิต กล้าที่จะเผชิญชีวิต หรืออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะฉะนั้นถ้าสามารถคิดในเชิงบวกได้ตลอดเวลา แปลว่าเราสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและความสุข

3.1 ความหมายของการคิดเชิงบวก

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบวก ทำให้สามารถจัดกลุ่มความหมายของการคิดเชิงบวก แบ่งได้เป็น 2 ประเด็น ประเด็นแรกให้ความหมายของการคิดเชิงบวกในแง่ของทักษะหรือกระบวนการในการคิด ส่วนประเด็นที่สองให้ความหมายของการคิดเชิงบวกในแง่ของผลที่เกิดจากการคิดเชิงบวก

แนวคิดที่สนับสนุนประเด็นแรกที่มองการคิดเชิงบวกในความหมายของกระบวนการคิดพบว่าได้มี นักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้นิยามไว้ เช่น ไพเพอร์ (2548: 8-9) นิยามการคิดเชิง

บวกว่าเป็นวิธีการชักจูงจิตใจสำนึกของเราให้เป็นไปในทิศทางบวก คิดและทำอะไรอย่างมีสติตามความเป็นจริง ส่งผลทำให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางบวกด้วยความคิดที่เป็นบวก สอดคล้องกับ มาคิน และลินเลย์ (Makin; & Lindley, 1996; อ้างถึงใน ปรภายดาว บุญมี, 2552, น.15) ที่ให้ความหมายของการคิดเชิงบวกว่า เป็นวิธีการคิดที่เน้นมองสิ่งต่าง ๆ ใหม่ ในด้านบวกมากกว่าที่จะมองแต่ด้านลบ โดยมองตามความเป็นจริง และพอตเตอร์ (Potter, 1998, p.6) ที่กล่าวถึงการคิดเชิงบวกว่าเป็นกระบวนการคิดที่ทำให้เรามีความสุข เกิดความกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี มีพลังที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีสุขภาพที่ดีขึ้นและส่งผลทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ด้วยสำหรับนักวิชาการของไทยพบว่า นิภา แก้วศรีฐาม (2547, น.40) กล่าวถึงการคิดเชิงบวก (Positive Thinking) ว่าเป็นกระบวนการทางความคิดของบุคคล อันเกิดจากการที่บุคคลมีรูปแบบการรับรู้และการรู้คิด (Perception and Cognitive Style) ไปในทิศทางที่ดี มองและรับรู้สิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริง เป็นเหตุเป็นผลด้วยอารมณ์ที่ผ่อนคลาย ทำให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ดึงงามและสร้างสรรค์ สามารถสร้างกำลังใจและความสุขให้เกิดขึ้นได้ และ เรวดี ทรงเที่ยง (2550, น.69-70) ได้กล่าวถึงการคิดเชิงบวกว่าเป็นกระบวนการในการสร้างความคิดและใช้พลังทางความคิดอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง โดยไม่ใช้การคิดแบบเข้าข้างตนเอง ซึ่งพลังดังกล่าวนี้จะช่วยผลักดันให้มองเห็นผลลัพธ์ว่าจะเกิดผลดีต่อตนเองหรือผู้อื่นอย่างไร เช่นเดียวกับ พงศ์เพชร นิลจินดา (2550, น.19) ที่กล่าวถึงการคิดเชิงบวกว่าเป็นกระบวนการทางความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล เพื่อรับมือกับความจริงในชีวิตมนุษย์อย่างตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์ มองปัญหาอุปสรรคตามความเป็นจริง และเข้าใจว่าปัญหาทุกเรื่องมีทางออกในตัวเอง และยุทธนา ภาระนันท์ (2554, น.88) ที่มองว่าการคิดเชิงบวกเป็นวิธีการในการมองสถานการณ์ต่างๆ ในแง่บวกที่สร้างสรรค์ เพื่อรับมือปัญหาได้อย่างเหมาะสมและใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข

สำหรับแนวคิดที่ให้ความหมายของการคิดเชิงบวกในด้านของผลที่เกิดจากการคิดเชิงบวกพบว่า บอชแมน (Baughman, 1974, p.16) ให้ความหมายของการคิดเชิงบวกว่าเป็นการคิดในแง่ดีและเป็นประโยชน์ซึ่งนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและประสบความสำเร็จ ทำให้สามารถปรับตัวได้ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับอิงลิช (English, 1992, p.16) ที่กล่าวถึงการคิดเชิงบวกว่าเป็นการมองโลกในแง่ดี ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง สามารถแก้ปัญหาและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหานั้นขึ้นอีกได้โดยไม่ยึดติดกับประสบการณ์ในอดีตที่ไม่ดี และพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ฟิล (2548, น.12) กล่าวถึงการคิดเชิงบวกว่าเป็นความคิดที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำหลักทางศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การมองโลกในแง่ดีความเชื่อมั่นในตนเอง การตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิต ขจัดความกังวลและปัญหาโดยการผ่อนคลายและการฝึกใช้ความคิดที่เป็นบวก ในขณะที่ เวนเทอร์ลล่า (2545, น.15) ได้สรุปความหมายของการคิดเชิงบวกว่าเป็นประสิทธิภาพของมนุษย์ ในการที่จะสร้างสรรค์ผลลัพธ์ที่เราต้องการได้ ด้วยการคิดในแง่บวก การมีความเชื่อในความเป็นไปได้ สำหรับมุมมองของนักวิชาการไทย พบว่า อ้อม ประนอม (2548, น.120-121) กล่าวถึงการคิด

เชิงบวกว่าเป็นการมองในแง่ดีและเป็นไปได้ โดยเป็นคนที่มีความมุ่งมั่น ไม่มีความคิดคับแคบ รู้จักหาความคิดที่ดีใส่ตนเอง บุคคลที่มีความคิดเชิงบวกนั้นจะรู้จักควบคุมอารมณ์ไม่ให้เป็นคนอ่อนไหวง่ายเกินไป เป็นคนเปิดเผย ชอบสังคมและให้โอกาสบุคคลที่ผิดพลาด วันเพ็ญ บุญประกอบ (2544, น.63) ให้ความหมายของการคิดเชิงบวกว่าเป็นการมองสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง เข้าใจถึงพื้นฐานของปัญหาและรู้ว่าปัญหาในแต่ละอย่างนั้น มีสาเหตุได้หลายอย่างต่าง ๆ กัน เป็นพื้นฐานที่ทำให้บุคคลมีความอดทนและเพียรพยายามเมื่อพบอุปสรรค ไม่โทษตัวเองเกินไปและไม่โทษผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อปัญหานั้นและพยายามหาหนทางแก้ไขโดยไม่ย่อท้อ และ อารี พันธุ์มณี (2544, น.26) กล่าวถึงการคิดเชิงบวกว่าเป็นการยอมรับสภาพความเป็นจริง เปลี่ยนปัญหาเป็นความสำเร็จ มองวิกฤตเป็นโอกาส ทุกอย่างที่เกิดขึ้นมองให้เป็นประโยชน์หรือข้อดี สามารถสร้างกำลังใจและความสุขเกิดขึ้นได้

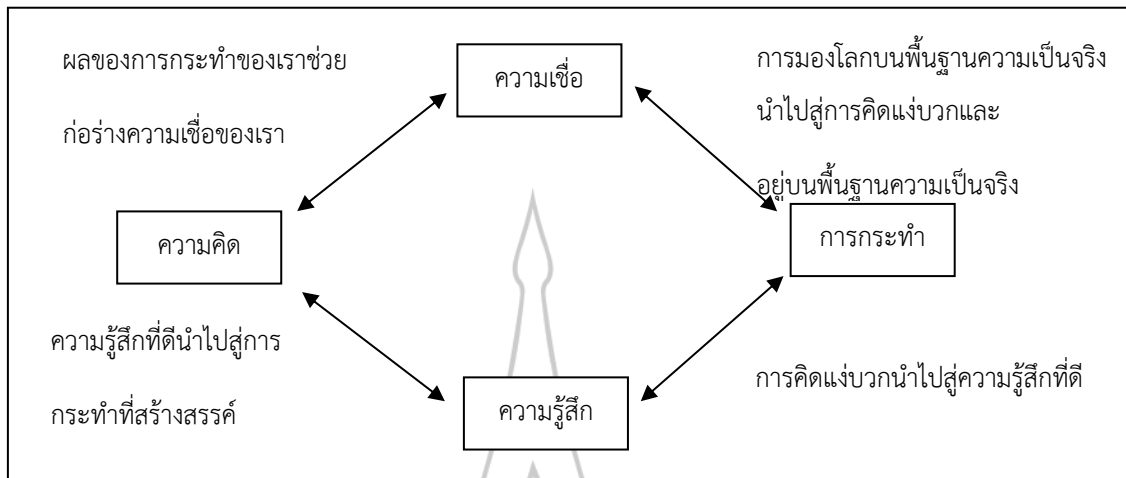
กล่าวโดยสรุป ความสำเร็จของการคิดเชิงบวกเป็นได้ทั้งกระบวนการในการคิด และผลที่เกิดจากการคิดของบุคคลอันเกิดจากการมีรูปแบบการรับรู้และการรู้คิดไปในทิศทางที่ดี เชื่อในความเป็นไปได้ของเหตุการณ์บนพื้นฐานความเป็นจริง ความเป็นเหตุเป็นผลและความเอื้ออาทร มีความมุ่งมั่นเชื่อมั่นในตนเองและควบคุมอารมณ์ได้ ส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมและดีงาม โดยการคิดเชิงบวกเป็นทักษะสำคัญของการดำรงชีวิต ผลจากการมีการคิดเชิงบวกจะช่วยให้บุคคลมีความสุขในชีวิต ยอมรับสภาพปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้รู้จักตัดสินใจ รู้จักตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองและกระทำการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม มีกำลังใจและความเข้มแข็งในการต่อสู้ชีวิตต่อไป

3.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดเชิงบวก

แนวความคิดที่ทันสมัยของการคิดเชิงบวกเริ่มต้นขึ้นจากศาสตราจารย์นอร์แมน วินเซนต์ พิล นักจิตวิทยาและผู้ก่อตั้งศูนย์ฟิลเซนเตอร์เพื่อการดำรงชีวิตของชาวคริสเตียน ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการคิดบวก (The father of positive thinking) การคิดเชิงบวกของฟิลนั้น มีหลักการที่ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของความศรัทธาและจิตวิทยาเป็นสำคัญ กล่าวคือ ความสำเร็จของการคิดบวกในมุมมองของฟิลนั้น มีความหมายสอดคล้องกับความศรัทธาของคริสต์ศาสนาที่เชื่อว่า ทุกสิ่งสามารถเป็นไปได้ด้วยศรัทธาแห่งพระเจ้า โดยศรัทธาแห่งพระเจ้าสามารถผลักดันความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งนำไปสู่ความมั่นใจในตนเอง ส่วนจิตวิทยานั้น มีบทบาทเสริมเพื่อให้บุคคลสามารถสัมผัสและสื่อสารกับพระเจ้าโดยผ่านกระบวนการทางจิตเป็นสำคัญ โดยในระยะแรกพบว่าผลงาน ที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงบวกของฟิล ยังคงมีลักษณะกระจัดกระจายอยู่ในผลงานเขียนของท่าน ซึ่งมีจำนวนมาก สก็อตต์ เวนเทรลลา (Scott Ventrella) ซึ่งเป็นนักวิชาการทางด้านการศึกษาเชิงบวกและ มีความศรัทธาในแนวคิดของฟิล ได้ทำการวิจัยและรวบรวมผลงานของศาสตราจารย์นอร์แมน วินเซนต์ พิล เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับ

การคิดเชิงบวกที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม จนเป็นที่มาของคุณลักษณะเฉพาะ 10 ประการของการคิดเชิงบวก ได้แก่ (เวนเทอร์လာ, 2545, น.101-131)

1. การมองโลกในแง่ดี (Optimism) หมายถึง ความเชื่อและความคาดหวังว่าจะเกิดสิ่งที่ดีแม้ว่าจะตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก คับขันหรือทำพ่ายก็ตาม
 2. ความกระตือรือร้น (Enthusiasm) หมายถึง การมีความสนใจ พลังในแง่บวก แรงปรารถนาหรือแรงกระตุ้นส่วนตัวสูงในการกระทำสิ่งต่างๆ
 3. ความเชื่อ (Belief) หมายถึง ความเชื่อมั่นและศรัทธาในตนเอง ต่อผู้อื่น และ/หรือต่อพลังอำนาจทางจิตวิญญาณที่สูงกว่า ซึ่งคอยให้การสนับสนุน การชี้แนะแนวทาง
 4. ความยึดมั่นในคุณธรรม (Integrity) หมายถึง การกระทำภายใต้คำมั่นสัญญาที่มีต่อความซื่อสัตย์ ความเปิดเผย และความยุติธรรม ตามมาตรฐานของบุคคลนั้นๆ
 5. ความกล้าหาญ (Courage) หมายถึง ความเต็มใจในการลองเสี่ยงและเอาชนะความกลัวแม้ผลลัพธ์ที่ได้อาจจะไม่แน่นอน
 6. ความมั่นใจ (Confidence) หมายถึง การมีความเชื่อมั่นในตนเองถึงความสามารถ สมรรถภาพและศักยภาพของตนเอง
 7. ความมุ่งมั่น (Determination) หมายถึง การมุ่งดำเนินให้สำเร็จตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือสิ่งที่จำเป็นในชีวิตอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย
 8. ความอดทน (Patience) หมายถึง ความเต็มใจในการรอคอยโอกาส ความพร้อมหรือผลลัพธ์จากการกระทำของตนเองหรือของผู้อื่น
 9. ความสุขุม (Calmness) หมายถึง การดำรงไว้ซึ่งความเยือกเย็นและใฝ่หาความพอเหมาะ พอควรในการโต้ตอบกับความยากลำบาก ความท้าทายหรือวิกฤตการณ์ต่างๆ
 10. การสำรวจความตั้งใจ (Focus) หมายถึง การเอาใจจดจ่ออยู่กับการกระทำให้บรรลุเป้าหมายตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง
- คุณลักษณะทั้ง 10 ประการนี้ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ความรู้สึก และการกระทำต่างภาพประกอบ 3

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ของความเชื่อ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำ
ที่มา : เวนเทอร์ลล่า. (2545). อานุภาพแห่งความคิดเชิงบวกในโลกธุรกิจ.

โดยความสัมพันธ์ของความเชื่อ ความคิด ความรู้สึกและการกระทำกับคุณลักษณะทั้ง 10 ประการ การคิดเชิงบวกว่ามีลักษณะเป็นวงกลมที่เรียงตามลำดับได้ทั้งแบบตามเข็มนาฬิกาและทวนเข็มนาฬิกา โดยจุดเริ่มต้นของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ โดยไม่ว่าจะหมุนไปในทิศทางใดก็ตาม หัวใจสำคัญของการคิดเชิงบวกก็คือการทำให้ความเชื่อของคุณคนนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงของชีวิตอันนำไปสู่การเกิดขึ้นของคุณลักษณะการคิดเชิงบวก 10 ประการ โดยองค์ประกอบในส่วนของความเชื่อ จัดได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุด เพราะการกระทำทุกอย่างของคนเรามักเริ่มต้นที่ความเชื่อ อันนำไปสู่ความคิด ความรู้สึกและการกระทำ ความเชื่อนั้นประกอบไปด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อนั่นว่าตนเองมีพลังอำนาจเล็ก ๆ อยู่ภายใน ที่สามารถดึงออกมาใช้ได้ ความสงสัยไม่แน่ใจตนเองอาจนำไปสู่พฤติกรรมที่ผิดศีลธรรม สร้างความไม่ไว้เนื้อเชื่อใจ สกตกันไม่ให้คนมีเป้าหมายและไม่อาจบรรลุในเป้าหมายที่วางไว้ เป็นตัวกีดขวางคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น ความมั่นใจ ความมุ่งมั่น ความกล้าหาญ เป็นต้น ความเชื่อมั่นในผู้อื่น การขาดความเชื่อมั่นในตัวผู้ร่วมงานก็อาจกลายเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ไปไม่ถึงเป้าหมายที่ต้องการ และความเชื่อในอำนาจทางจิตวิญญาณที่สูงกว่า เช่นความเชื่อในเรื่องของการประกอบกรรมดีย่อมส่งผลกรรมที่ดีเป็นพลังช่วยให้ตนเองประสบผลสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวังได้ โดยความเชื่อที่เหมาะสมที่สุด คือความเชื่อที่ดีงาม และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ด้วยเหตุนี้การสร้างความคิดเชิงบวกที่ถูกต้องทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อความดีงามที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการคิดเชิงบวก

คาน (Khan, 2008: Online) กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดเชิงบวกไว้ ดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายเพื่อไปสู่ความสำเร็จ

2. ควบคุมตนเองได้อย่างเหมาะสม
3. ยอมรับฟังคำแนะนำของผู้อื่น
4. เชื่อมั่นในตนเอง และให้กำลังใจตนเองในการทำสิ่งต่างๆ
5. มีเหตุผล
6. มีอารมณ์ดี มั่นคง
7. ต่อต้านการคิดในเชิงลบ
8. มีความอดทน
9. ทบทวนในสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว

ลอยด์ (Lloyd, 2008: Online) กล่าวถึงการคิดเชิงบวกว่า ประกอบด้วย การคิดดี พูดดี ทำดี การรู้จักควบคุมตนเองอย่างเหมาะสม มองโลกในแง่ดี มีความซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและช่วยเหลือผู้อื่นทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ และรู้จักให้อภัยแก่ผู้อื่น

ไลมอน (Limon, 2008: Online) กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดเชิงบวกไว้ ดังนี้

1. มองโลกในแง่ดี
2. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี เปิดเผย
4. มีสติ รอบคอบ ระมัดระวัง
5. ใฝ่หาความรู้ที่ได้อยู่เสมอ
6. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
7. พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน
8. มีความมุ่งมั่นในการทำสิ่งต่างๆให้สำเร็จ

แมซซี (Massie, 2002: Online) กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดเชิงบวกไว้ ดังนี้

1. การมองโลกในแง่ดี
2. การมีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่างๆ
3. การยึดถือหลักคุณธรรมและความซื่อสัตย์
4. การตัดสินใจที่แน่วแน่และมีความยืดหยุ่นสูง
5. การมีความอดทน รอคอยในสิ่งที่หวังไว้

3.3 ผลของการคิดเชิงบวก

ในการศึกษาผลของการคิดเชิงบวก พบว่า การคิดเชิงบวกส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคคลหลายประการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ทำให้มีสุขภาพจิตที่ดี กล่าวคือ การคิดเชิงบวกส่งเสริมให้บุคคลมีความสามารถในการปรับตัวและเผชิญความจริงได้อย่างมีเหตุผล เกิดความพึงพอใจในตนเอง ครอบครวั หน้าทีการงาน

และในสังคมที่เกี่ยวข้อง มีความพอใจในการดำรงชีวิตและเป็นการเพิ่มความสุขในชีวิต (Seligman, 2006, น.172-174; นิภาพ แก้วศรีงาม, 2547, น.76-78; เรวดี ทรงเที่ยง, 2550, น.69-70; Baldwin; Deborá; & Kerry, 2009: online)

2. ทำให้มีสุขภาพกายที่ดี กล่าวคือ การคิดเชิงบวกส่งเสริมให้บุคคลมีสุขภาพกายที่ดี และมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง โดยในคนปกติจะมีการดูแลสุขภาพที่ดี ส่วนในคนที่มีความเจ็บป่วย การคิดเชิงบวกสามารถช่วยฟื้นฟูสุขภาพกายของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ดีได้ (Seligman, 2006, น. 172-174; Scheler, & Caver, 1985, น. 219-247 ; เรวดี ทรงเที่ยง, 2550, น.69-70)

3. ทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต กล่าวคือ การคิดเชิงบวกเป็นส่วนสำคัญในการ จูงใจตนเองให้เห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่ได้เลวร้าย จึงมีพลังแสวงหาโอกาสที่จะพลิกผัน สถานการณ์ที่เลวร้ายให้กลับคืนดีให้ได้และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขวางกั้น จึงเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่ ชีวิตและการงาน มีสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ เกิดความคิดที่จะปรับปรุงและพัฒนา ปรับเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่สมบูรณ์และเกิดความมีมาตรฐานใน งาน (Martin; Marsh; & Debus, 2001, น.583-610 ; สุภาวดี จันทร์เพ็ญ, 2541, น.42-44; นิภา แก้วศรีงาม, 2547, น.76-78 ; เรวดี ทรงเที่ยง, 2550, น.69-70 ; Seligman, 2006, น.95-98)

4. ทำให้มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น กล่าวคือ การคิดเชิงบวกจะตามมาด้วยการพูดดี และการทำดี จึงทำให้ตนเองและผู้อื่นสบายใจ เนื่องจากเจ้าของความคิดเองสามารถทำความเข้าใจกับ เรื่องราวต่าง ๆ ตามความเป็นจริงและสามารถปรับความคิดของตนเองให้ปราศจากความยุ่งยากลำบากใจ กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ส่งผลให้ตนเองและบุคคลรอบข้างมีความสุข นอกจากนี้ยังพบว่าคนที่มีการคิด เชิงบวกจะให้อภัยในความผิดของผู้อื่นและพร้อมที่จะสร้างสัมพันธภาพกับคนอื่นได้ยืนยาว (Seligman, 2006, น.95-98; วิทยา นาควัชระ, 2548, น.48-49; เรวดี ทรงเที่ยง, 2550, น.69-70)

5. ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ การคิดเชิงบวกช่วยให้คิดในด้านดี กล่าวคือ กล้าฝืนเห็นความดีของตนเอง ผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เกิดเป็นความสุขใจมากกว่าความทุกข์ใจ เพิ่ม คุณค่าให้แก่ชีวิตในทุก ๆ ด้านอันนำไปสู่รากฐานสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ (นิภา แก้วศรีงาม, 2547, น.76-78 ;จรูญ จิตติวุฒิกการ, 2545, น.60-62)

4. ทักษะด้านความร่วมมือ

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่เขียนโดย ศ.น.พ.วิจารณ์ พานิช ได้กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิตคือ 3R x 7C กล่าวคือ 3R ได้แก่ การอ่าน (Reading), การเขียน (Writing) และ คณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 7C ได้แก่ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking & Problem Solving) 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity & Innovation) 3) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork & Leadership) 5) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information & Media Literacy) 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & ICT Literacy) และ 7) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career & Learning Skills) จะเห็นได้ว่าทักษะข้อที่ 4 ของ 7C ก็คือ ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork & Leadership) ซึ่งเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทักษะด้านความร่วมมือ หมายถึง บุคคลในชมรมนักศึกษาซึ่งทำงานช่วยเหลือซึ่งกันด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของพันธกิจของชมรมที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย เคริท เลวิน เรนซิส ลิเคิร์ต มอลตัล และดักส์ลาส แม็กเกรเกอร์ (Kurt Lewin Rensis Likert and Mouton) และ ดักกลาส แมคเกรเกอร์ (Douglas McGregor, 1940-1960) ได้กล่าวถึงการให้ทักษะด้านความร่วมมือไว้ ดังนี้

- 1) กลุ่มมีประสิทธิภาพและมีความสัมพันธ์ในการทำงานต้องเป็นไปด้วยดี
- 2) สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องมีความซื่อสัตย์
- 3) ค่านิยมและเป้าหมายต่าง ๆ จะต้องเกิดจากความพึงพอใจและความจำเป็นของสมาชิก
- 4) การปฏิบัติงาน สมาชิกทุกคนต้องมีความอดทนเพื่อให้ได้มาซึ่งค่านิยมและเป้าหมายของกลุ่ม
- 5) ถ้าค่านิยมของกลุ่มมีความสำคัญมากขึ้นเท่าใด ความพึงพอใจของกลุ่มยิ่งสำคัญมากขึ้นตาม
- 6) สมาชิกกลุ่มมีการกระตุ้นเตือนกัน เพื่อให้งานได้สำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม
- 7) เมื่อเกิดปัญหาจะต้องมีการให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แนะนำวิจารณ์ให้ความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน

8) สมาชิกมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

9) เมื่อมีความจำเป็นที่จะรับคำแนะนำ สมาชิกคนอื่น ๆ ของกลุ่มจะให้คำแนะนำสมาชิกเท่าที่จำเป็น

10) กลุ่มมีความตระหนักในค่านิยมของความคิดสร้างสรรค์

11) มีการกระตุ้นให้สมาชิกติดต่อสื่อสารกันอย่างเปิดเผย

12) มีการกระตุ้นทางใจสูง เพื่อใช้เป็นกระบวนการติดต่อสื่อสาร เพื่อจะได้มีการเสริมสร้างประโยชน์และเป้าหมายต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

13) ทุกคนสนใจข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับกลุ่ม

14) กลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงย่อมยอมรับอิทธิพลของบุคคลอื่นและของกันและกัน

15) ความสามารถของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม มีอิทธิพลต่อกันและกันและยอมมีส่วนร่วมต่อความยืดหยุ่นและการปรับตัวของความคิด เป้าหมายและทัศนคติต่าง ๆ

โดยสรุปแล้ว ทักษะด้านความร่วมมือ เป็นการร่วมมือการดำเนินกิจกรรม และการมีพฤติกรรมแสดงออกที่กระตือรือร้นช่วยเหลือกัน มี 4 ด้าน คือ

1) ด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย

2) ด้านการร่วมกันดำเนินงาน

3) ด้านการร่วมกันตัดสินใจแก้ปัญหา

4) ด้านการประเมินและติดตามผล

รุจิรัตน์ รุ่งหัวไผ่ (2558). ความร่วมมือ หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผลลัพธ์ที่มีร่วมกัน หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อันเป็นผลมาจากจากการมีมุมมองร่วมกัน มีการนำความรู้ ประสบการณ์และทักษะของสมาชิกภายในกลุ่มมารวมกัน เพื่อสร้างสรรค์หรือพัฒนาผลงานใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพ หรือแก้ปัญหาโดยค้นหาคำตอบที่เป็นไปได้ ที่อยู่เหนือข้อจำกัดของมุมมองของแต่ละคน

พรปวีณ์ เพ็ชรคง (2563). ความร่วมมือในการทำงาน หมายถึง การร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากร เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จ โดยบุคลากรจะใช้ความสามารถที่แตกต่างกันของช่วงอายุตามที่ตนเองมีอย่างเหมาะสมในอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการสื่อสารและประสานงานที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้กำหนดไว้ ตาม

องค์ประกอบความร่วมมือ ดังนี้

1) เป้าหมายในการทำงาน หมายถึง การวางแผนทำงานไว้ล่วงหน้า เพื่อช่วยกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน โดยการวางแผนในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการทำงานของบุคลากรแต่ละช่วงอายุสามารถปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริงได้ และการสร้างทัศนคติทางบวก เพื่อเป็นประโยชน์แก่บุคลากรทุกช่วงวัยในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายไปด้วยกัน

2) การสื่อสารในกระบวนการทำงาน หมายถึง การส่งสารของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาสแก่บุคลากรที่มีช่วงอายุต่างกันให้ผู้รับสารตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปและผู้รับสารจะต้องมีความเข้าใจสารนั้นด้วย การส่งสารนี้เกิดจากประสบการณ์ ค่านิยม วัฒนธรรมที่แตกต่างกันในการสื่อ เพื่อให้อีกฝ่ายรับรู้ถึงความต้องการ โดยผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส มีการติดต่อประสานงานของบุคลากรที่มีช่วงอายุต่างกัน โดยมีการเลือกใช้สื่อในการสื่อสารให้เหมาะสมกับช่วงอายุของผู้รับสาร นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการทำงานร่วมกันของบุคลากรที่มีช่วงอายุ

3) การแก้ปัญหาาร่วมกัน หมายถึง บุคลากรที่มีความหลากหลายช่วงอายุโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส สามารถหาแนวทางในการร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกันผ่านการระดมสมองจากประสบการณ์ เพราะเป็นการแก้ปัญหามีความซับซ้อนมากกว่าการทำงานของคนเพียงคนเดียว โดย การแก้ปัญหาร่วมกันเป็นสิ่งที่องค์กรต้องการความพร้อมและเต็มใจจากบุคลากรแต่ละช่วงอายุ ซึ่งมีวิธีการแก้ปัญหานั้นเน้นการใช้เหตุผล ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรนั้นเกิดการเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหานั้น

5. เครือข่ายผู้ปกครอง

เพื่อให้การบริหาร และการจัดการเกี่ยวข้องกับเครือข่ายผู้ปกครอง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 30 วรรค 3 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และข้อ 1 (3) (7) ของกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงกำหนดวางระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร และจัดการร่วมกันระหว่าง สถานศึกษากับผู้ปกครอง ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยเครือข่าย ผู้ปกครอง พ.ศ. 2551

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ระเบียบนี้ใช้บังคับสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาแตกต่างไปจากนี้ หากจะดำเนินการเครือข่าย ผู้ปกครองให้ถือบังคับใช้ระเบียบนี้ โดยอนุโลม

ข้อ 5 นิยามศัพท์ ในระเบียบนี้

เครือข่ายผู้ปกครอง หมายความว่า การรวมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาเดียวกัน เพื่อร่วมมือกับสถานศึกษาในการประกอบกิจกรรมด้านการพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน

ผู้ปกครอง หมายความว่า บิดา มารดา หรือ บิดา หรือ มารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคล ที่นักเรียนอยู่ด้วยเป็นประจำ หรือที่นักเรียนอยู่รับใช้การงาน

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในสถานศึกษา

ข้อ 6 วัตถุประสงค์ของเครือข่ายผู้ปกครอง

- (1) เพื่อดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง
- (2) เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน
- (3) เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียนในสถานศึกษา

ข้อ 7 คณะกรรมการ

คุณสมบัติของคณะกรรมการ

- (1) เป็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนปัจจุบัน
 - (2) ผู้ปกครองต้องเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ และต้องดูแลอุปการะนักเรียนที่แท้จริง
- โครงสร้าง องค์ประกอบ และจำนวนของคณะกรรมการให้สถานศึกษากำหนดได้ตามความเหมาะสม การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติตามที่ได้กำหนดไว้ใน ข้อ 7
- (4) มติที่ประชุมของคณะกรรมการร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาให้พ้นจากสภาพ เป็นคณะกรรมการ กรณีที่พบว่า คณะกรรมการได้กระทำการส่อไปในทางเจตนา แสวงหา หรือได้มา ซึ่งผลประโยชน์ และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อตนเองหรือผู้อื่น

(5) สิ้นสุดวาระ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ให้มีวาระคราวละ 1 ปี

ข้อ 8 บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ

(1) ร่วมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาด้านพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียนโดยความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา

(2) ร่วมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้ปกครอง

(3) สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา

(4) เสนอข้อคิด ข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน และสถานศึกษา

(5) ร่วมกับสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมระหว่างคณะกรรมการกับผู้ปกครองตาม ความเหมาะสมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

(6) สรุปและรายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ในที่ประชุมใหญ่ ของผู้ปกครองนักเรียน

ข้อ 9 ให้สถานศึกษาแต่งตั้งครูเป็นผู้ประสานงานกับคณะกรรมการตามความเหมาะสม

ข้อ 10 ให้สถานศึกษาดำเนินการให้ได้คณะกรรมการโดยเร็ว อย่างช้าภายในภาคเรียนที่ 1 ของทุกปี

ข้อ 11 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการ

ข้อ 12 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสนับสนุน และพัฒนาการดำเนินการของคณะกรรมการ

ข้อ 13 คณะกรรมการที่สถานศึกษาจัดตั้งขึ้น หรือมีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไป จนกว่าจะสิ้นสุดวาระ

ข้อ 14 ให้ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดระเบียบ วิธีการ เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมแต่ต้องไม่ขัด หรือแย้งกับระเบียบนี้

ธรรมสรณ์ รัชกิจการ (2565) การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน. จันทบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 3) ศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 2) แบบวัดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมความสามารถ

ในการคิดวิเคราะห์ และ 3) แบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพ E1/E2 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 คือ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ย E1/E2 เท่ากับ 81.67/82.42 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

5.1 องค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นเครือข่าย มีดังนี้

5.1.1 การรับรู้มุมมองร่วมกัน (Common Perception) คือ การที่สมาชิกเข้ามาร่วมเครือข่าย ต้องมีความรู้สึก คิดเข้าใจปัญหาาร่วมกัน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของเครือข่าย ทำให้เครือข่ายมีความต่อเนื่อง มีการประสานงาน ความร่วมมือในการดำเนินการและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.1.2 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common Vision) การเห็นภาพของจุดมุ่งหมายในอนาคตร่วมกันระหว่างในกลุ่ม การรับรู้เข้าใจถึงทิศทางเดียวกัน

5.1.3 การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน (Mutual Interests/Benefits) เป็นการตั้งอยู่บนฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน หรือความสนใจเช่นเดียวกันก็มารวมตัวเป็นเครือข่ายเดียวกัน

5.1.4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง (All Stakeholders Participation) การมีส่วนร่วมของเครือข่ายเป็นกระบวนการที่สำคัญมาก ในการพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่าย เพราะเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างแข็งขัน

5.1.5 การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (Complementary Relationship) เป็นองค์ประกอบที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง หมายถึงสมาชิกเครือข่ายต่างต้องเสริมสร้างซึ่งกันและกันอย่างเพียงพอ ซึ่งผลประโยชน์ หรือผลตอบแทนที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากการรวมตัวเป็นเครือข่าย

5.1.6 การพึ่งพิงอิงร่วมกัน (Interdependence) หมายถึง สมาชิกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ระหว่างสมาชิกในเครือข่าย เพื่อให้เกิดการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน การจะทำให้สมาชิกหรือหุ้นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันให้หนาแน่นให้หุ้นส่วนแต่ละคนรู้สึกว่าการดำรงอยู่ของหุ้นส่วนแต่ละคนจำเป็นต่อการดำรงอยู่ของเครือข่าย และทำให้สมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ

7. การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Interaction) หมายถึง สมาชิกในเครือข่ายมีการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วยกัน อาจมีการเขียนพบปะสังสรรค์ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันการปฏิสัมพันธ์นี้จะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้นซึ่งจะสร้างให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งมากขึ้น

ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เครือข่ายพัฒนาได้ คือภาวะผู้นำความเป็นประโยชน์ และความต่อเนื่องของกิจกรรม ตลอดจนการบริหารจัดการภายใน ผู้นำต้องมีความสามารถรวมใจสมาชิก เครือข่ายและผลักดันให้เกิดการร่วมใจกันตามเป้าหมาย ทำให้เครือข่ายมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ เครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง และเครือข่ายการเรียนรู้

5.2 ความหมายเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง

เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง หมายถึง การที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง มารวมตัวทำกิจกรรมต่างๆ เช่น พบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำประโยชน์ให้แก่โรงเรียนและสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมช่วยเหลือ สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาของลูกหลาน หรือผู้เรียนในโรงเรียนสถานศึกษาให้มีการพัฒนา และมีคุณภาพที่ดีขึ้น ได้แก่ เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่มีอยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งมีรูปแบบทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

รูปแบบที่เป็นทางการ ได้แก่ สมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการของสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียน โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองร่วมเป็นกรรมการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีผู้แทนพ่อแม่ ผู้ปกครองร่วมเป็นกรรมการ

ส่วนรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ โดยการรวมตัวของพ่อแม่ผู้ปกครองตามความสนใจ เป็นเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองของสถานศึกษา/โรงเรียนต่าง ๆ ได้แก่ เครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง ระดับห้องเรียน ชั้นเรียน และโรงเรียน และเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองขององค์กรต่าง ๆ

สำหรับในต่างประเทศ เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองมีการรวมตัวในลักษณะเป็น คณะกรรมการโรงเรียน/สถานศึกษา (School Board) หรือสภาโรงเรียน (School Council) ส่วนรูปแบบอื่น ๆ เป็นการรวมตัวเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองโดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยสร้างความเข้มแข็งใน ลักษณะเครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Network) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยใช้อินเทอร์เน็ต เช่น ในสหรัฐอเมริกา มีเครือข่ายสารสนเทศผู้ปกครองระดับชาติ (National Parent Information Network: NPIN) เครือข่ายการศึกษาของครอบครัว (Family Education Network) เครือข่ายข้อมูลทางการศึกษาของผู้ปกครอง (Effective Parenting Educational Resource) ศูนย์บริการข้อมูลระดับชาติของเครือข่ายผู้ปกครอง (The National Parenting Center : TNPC) เป็นต้น

5.3 บทบาทและความสำคัญของเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นับเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาฉบับแรกของไทย ที่ได้กำหนดสาระที่เกี่ยวข้องกับบทบาท และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาไว้หลายมาตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนเก่งคนดีและมีความสุข (มาตรา 6 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (มาตรา 8) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (มาตรา 22) การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่บ้าน ที่โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (มาตรา 24) และการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา (มาตรา 40)

5.4 เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในสถานศึกษา

เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในสถานศึกษาการปฏิรูปการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้สร้างกระแสและความตื่นตัวให้กับพ่อแม่ผู้ปกครอง ได้มีการรวมตัวกัน เป็นเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองในโรงเรียน และสถานศึกษาต่าง ๆ การดำเนินงานเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองภายในโรงเรียนอยู่ในรูปคณะกรรมการเครือข่ายภายในโรงเรียน โดยพ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ในบางโรงเรียนมีการเลือกตั้งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นคณะกรรมการเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองระดับห้องเรียน คณะกรรมการฯ ระดับชั้นเรียน และคณะกรรมการฯ ระดับโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายให้เครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพทั้งในด้านวิชาการ การพัฒนาเลือกตั้งคณะกรรมการเครือข่ายระดับโรงเรียนอาจเป็นการเลือกตั้ง จากผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายระดับชั้นเรียนจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน และจากสมาคมผู้ปกครองและครูเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน และร่วมกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน บทบาทคณะกรรมการเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยทั่วไปเป็นการเสริมสร้างกระชับความสัมพันธ์ของเครือข่าย มีการศึกษาปัญหาและสำรวจความต้องการในการพัฒนาทั้งในระดับห้อง ชั้นและโรงเรียน กำหนดโครงการ/กิจกรรม ทีมงาน และการประสานงาน นอกจากนี้ อาจมีการริเริ่มโครงการกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับโรงเรียนโดยเป็นโครงการ/กิจกรรมที่โรงเรียนริเริ่มดำเนินการจัดขึ้นเองหรือเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ริเริ่มโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะครูอาจารย์ในโรงเรียนนั้น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

วัลภา สบายยิ่ง (2561) การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำของผู้นำชมรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำของผู้นำชมรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำของผู้นำชมรมนักศึกษา และ 3) ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำของผู้นำชมรมนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ที่ใช้ในการศึกษาทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ เป็นผู้นำชมรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 700 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มที่ 2 เป็นผู้นำชมรมนักศึกษา จำนวน 56 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 28 คน โดยวิธีการจับคู่ตามคะแนน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ประเด็นสนทนากลุ่มเฉพาะ สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมนักศึกษา และผู้นำชมรมนักศึกษา 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำของผู้นำชมรมนักศึกษา และ 3) แบบสอบถามทักษะด้านความร่วมมือ แบบสอบถามการทำงานเป็นทีม และแบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้นำชมรมนักศึกษา ที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97, .97 และ .97 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงสำรวจ และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของความร่วมมือ คือ การร่วมมือดำเนินงานของชมรมนักศึกษา และการแสดงพฤติกรรมความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมมีองค์ประกอบเดียวเป็นการให้ความหมายเป็นองค์รวมไม่สามารถแยกเป็นองค์ประกอบได้ องค์ประกอบของภาวะผู้นำคือคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้นำ และความสามารถนำทีมไปสู่เป้าหมาย 2) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำของผู้นำชมรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก 3) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ มีจำนวน 12 กิจกรรม มีค่าความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ 4) ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้นำชมรมนักศึกษามีความร่วมมือในการทำงานการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวผู้นำ

ชมรมนักศึกษา กลุ่มทดลองมีความร่วมมือในการทำงาน การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ว่าที่ร้อยตรีศุภศักดิ์ อ่อนสันต์ (2564) การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชวินิต มัธยม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คู่มือการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวแผนการจัดการจัดกิจกรรมแนะแนว แบบประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แบบสรุปองค์ความรู้กิจกรรมแนะแนว (Journal Writing) และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีชื่อว่า 4P Model มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 เตรียมผู้เรียน (Preparing) ขั้นที่ 2 นำเสนอและศึกษากรณีศึกษา (Presenting and Studying case) ขั้นที่ 3 อภิปรายกรณีศึกษา (Participation to discuss) และ ขั้นที่ 4 สรุปและประเมิน (Peroration and Assessment) 4) เงื่อนไขการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย (1) การสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีความกล้าในการเผชิญปัญหา (2) การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อย และ 5) การวัดและประเมินผล

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสรุป ดังนี้

2.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมแนะแนวตามรูปแบบมีพัฒนาการขึ้น

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จิรัฐติกุล ดอนวิจารณ์ขจร (2560) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประกอบด้วยองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ 2) การร่วมกันสะท้อนความคิดและอภิปราย 3) การสร้างความคิดรวบยอด และ 4) การทดลอง/ประยุกต์แนวคิด โดยบูรณาการกับแนวทางการแก้ปัญหา 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูล 2) รู้ทันปัญหา 3) ค้นหาทางเลือก 4) ลงมือแก้ปัญหา 5) รวบรวมและสรุปข้อมูล 6) ประเมินผลการแก้ปัญหา และ 7) สรุปทบทวนชีวิตเพื่อการแก้ปัญหา สำหรับกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านการศึกษาและด้านอาชีพ นอกจากนี้ยังพบว่า 1) กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.64/88.85 2) ทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาของนักเรียนหลังการใช้กิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับมากที่สุด

ฉัตรทริกา ศรีรักษา (2561) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (PBL) เพื่อส่งเสริมความสามารถการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (PBL) เพื่อส่งเสริมความสามารถการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.02/85.48 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน มีการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

นิอัสมิรา นิมะเมิง. (2563). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการดำเนินงานแนะแนวตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 117 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าเฉลี่ย รายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานแนะแนวตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวด้านบริการจัดวางตัวบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวด้านบริการติดตามและประเมินผล และ 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีอายุ ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านอายุ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวด้านบริการสำรวจข้อมูล มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี มีส่วนร่วมของ ผู้บริหารที่มีอายุ 35 – 45 ปี และ มากกว่า 45 ปี ประสบการณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 – 20 ปี มีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการดำเนินงานแนะแนว ด้านบริการสำรวจข้อมูลมากกว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี และ มากกว่า 10 ปี

พิมพ์พิชฌัญชู สุภายอง. (2563). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี และ 3) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 33 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 190 คน และโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 แห่ง เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสรุปผล การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และแบบประเมินความเหมาะสมแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน โดยรวม ปัญหาอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับปัญหามากไปน้อย คือ ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก และปัญหาด้านบริหารวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ได้มีการจัดทำแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา มีการจัดประชุมทุกภาคเรียน มีส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การแก้ไขหลักสูตร การเรียนซ่อมเสริม มีการสร้างช่องทางการสื่อสาร มีการมอบหมายงานให้นักเรียน มีการสร้างความตระหนักแก่ผู้ปกครองในการรับรู้ พฤติกรรมนักเรียน มีการส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ด้านงบประมาณ มีการจัดทำแผนระดมเงินทุน และการประชาสัมพันธ์ มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับ ชุมชน มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุน มีการติดตามประเมินผลร่วมกันและด้านการบริหารงานทั่วไป ได้มีการจัดทำแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านช่องทางต่าง ๆ มีการประเมินความพึงพอใจ มีการจัดให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ปกครอง และครู มีการนิเทศ ติดตาม และมีการสื่อสารกับผู้ปกครอง

3. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียน โรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สังเคราะห์ได้ เป็น 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 3 ข้อ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จำนวน 15 ข้อ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ จำนวน 3 ข้อ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำนวน 3 ข้อ และพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุกัญญา ปัญญานนท์ และคณะ (2564). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านฝาง (มธูลีห์ ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านฝาง (มธูลีห์ ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านฝาง (มธูลีห์ ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 290 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้ จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านผึ้ง (มธลิต์ ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน และด้านการอบรมเลี้ยงดู

2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านผึ้ง (มธลิต์ ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและ อาชีพ พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

โดยสรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลอง จากการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และการประเมินผลการใช้กิจกรรมแนะแนว ทั้งการประเมินผลของชุดกิจกรรมแนะแนว และประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยผลการศึกษา กลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ กลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวที่พัฒนาขึ้น

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เคซูอิแมนดุกุ และซัง (Kesui C. and Joshua M. and Sang H., 2017) ได้ทำการวิจัยถึงคุณภาพของกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความประพฤตินักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมแนะแนวสามารถช่วยควบคุมความประพฤตินักเรียนในระดับที่แตกต่างกัน และนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา

ออสมาน (Osman A, 2014) อ้างอิงจาก วัลภา สบายยิ่ง (2561) ได้วิเคราะห์พฤติกรรมการเป็นผู้นำของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า ความสามารถในการเป็นผู้นำและพฤติกรรมสามารถพัฒนาในหลายวิธีที่แตกต่างกัน ซึ่งสภาวะการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ จะสามารถสร้างผู้นำได้ ดังนั้นการเป็นผู้นำที่ดี ในสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย เช่น บทบาทความเป็นผู้นำในระดับสมาคม สโมสรและอื่น ๆ จะเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสำหรับการเผชิญหน้ากับความท้าทายหลายอย่างที่เราอาจจะพบหลังจากใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของพวกเขา

แอนโทนี่ เคลลี (Anthony Kelly, 2015) วัลภา สบายยิ่ง. (2561). ได้ศึกษาผลที่นักศึกษาได้รับจากการมีส่วนร่วมในภาวะผู้นำ พบว่า มีการวิพากษ์ วิจัยการศึกษาภาคบังคับ ว่ามีโอกาสดำเนินพัฒนาผู้นำนักเรียน และในหมู่นายจ้างเริ่มมีความกังวลเป็นอย่างมาก ที่คนหนุ่มสาวไม่มีความพร้อม หรือมีทักษะ ความเป็นผู้นำในการแข่งขันในเศรษฐกิจโลก แม้ว่าในปัจจุบันการศึกษาทั่วไปได้เพิ่มความสำคัญของการเรียนรู้ มีส่วนร่วมการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์น้อย หรือมีโอกาสน้อย จะมีทัศนคติแฝงต่อการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้นำในนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการศึกษา

มาซิहतฺ์ เบนตี สุไลมาน (Mashitah Binti Sulaiman, 2016) วัลภา สบายยั้ง (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าทำงานเป็นทีมเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นต้องใช้กับนักศึกษาทุกคนในสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ทักษะการทำงานเป็นทีมสามารถช่วยให้นักศึกษาแสดงออกและช่วยให้อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงาน และปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้

โดยสรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมแนะแนวมีผลในเชิงบวกสำหรับกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งทางด้านการควบคุมพฤติกรรม ด้านภาวะผู้นำ และการทำงานเป็นทีมซึ่งทักษะที่สำคัญเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมทั้งด้านการแสดงออกและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา โดยตัวแปรต้นเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ที่ได้พัฒนาขึ้นตามขั้นตอนและกระบวนการของการพัฒนาชุดกิจกรรม และตัวแปรตามเป็นทักษะด้านความร่วมมือ ใน 4 ด้าน คือ การร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย ร่วมกันดำเนินงาน ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา และรวมประเมินติดตามผล ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียวกันก่อน-หลังการทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design) (ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์, 2551, น.41) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
กลุ่มทดลอง	T1	X	T2

เมื่อ T1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง เป็น Pretest
T2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง เป็น Posttest
X แทน การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 552 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง 1 คน รองประธานเครือข่ายผู้ปกครอง 3 คน ประธานเครือข่ายผู้ปกครองห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 96 คน รวม 100 คน การสุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมตามโครงสร้าง และบริบทการบริหารจัดการงานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้นุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะด้านความร่วมมือ ประกอบด้วย

3.2.1 การร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย

3.2.2 การร่วมดำเนินงาน

3.2.3 การร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา

3.2.4 การร่วมประเมินติดตามผล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถามทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

4.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้นุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้นุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

5. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 แบบสอบถามทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 40 ข้อ ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ หาค่าความเที่ยงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ที่ผ่านการตรวจโดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ที่ได้เท่ากับ 0.735

5.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เป็นชุดกิจกรรมแนะแนว ที่เน้นกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ เพื่อให้เกิดมุมมองเชิงบวก ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 8 กิจกรรม มีคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ลักษณะเป็นกิจกรรมกลุ่ม มีชื่อกิจกรรม จุดมุ่งหมาย แนวคิด เทคนิค ระยะเวลา วิธีดำเนินการ ขั้นตอนปฏิบัติ ลักษณะกิจกรรม มีบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง เกม เพลง ใบความรู้ ใบงาน การนำเสนอ การสรุป กิจกรรมชัดเจน ชุดกิจกรรมแนะแนวทั้ง 8 กิจกรรม โดยชุดกิจกรรมแนะแนว ทั้ง 8 กิจกรรม นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม กับนิยามศัพท์ปฏิบัติการ ตามรายการประเมิน ชื่อ กิจกรรม แนวคิด สาระสำคัญ ระยะเวลา วัตถุประสงค์ เทคนิค/ วิธีการ/ ขั้นตอนการดำเนินการ สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ การวัดประเมินผล ของแต่ละชุดกิจกรรม ว่าเหมาะสม ผู้วิจัยปรับปรุงชุดกิจกรรม เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมสัมมนา โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

5.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 10 ข้อ ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และหาค่าความเที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาและแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปประเมินความพึงพอใจ หลังการจัดกิจกรรม อบรมสัมมนา สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ที่ได้เท่ากับ 0.735

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 100 คน ทำแบบสอบถามทักษะด้านความร่วมมือด้วยตนเอง

6.2 ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการอบรมสัมมนา และใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่กำหนดไว้ จำนวน 8 กิจกรรม

6.3 หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรมสัมมนา ตอบแบบสอบถามทักษะด้านความร่วมมืออีกครั้ง และนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเป็นคะแนนหลังการทดลอง และนำคะแนนที่ได้ก่อนและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

6.4 หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมสัมมนา ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ค่าเฉลี่ย 2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบทักษะด้านความร่วมมือ ทั้ง 4 ด้าน ภาพรวม ก่อนและหลังการเข้าอบรมสัมมนา และทดสอบสมมติฐานความพึงพอใจชุดกิจกรรมแนะแนว ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยใช้ T-test Dependent

ตัวอย่าง แบบสอบถามทักษะความด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นการประเมินความร่วมมือของท่านในปัจจุบัน แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดซึ่งข้อมูลที่ท่านตอบถือว่าเป็นความลับไม่มีการเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ฉะนั้น จึงขอให้ท่านกรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกของท่านที่สุด

5 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน มากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน มาก

3 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน ปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน น้อย

1 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน น้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	คุณเข้าร่วมวางแผนการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง					
00	คุณเห็นความสำคัญของการร่วมวางแผนการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง					
000	คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมกันประเมินผลแผนการดำเนินงาน					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดมุมมองเชิงบวกทักษะด้านความร่วมมือที่ทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่าน น้อยที่สุด

5.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

เป็นการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ เพื่อให้เกิดมุมมองเชิงบวก ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 8 กิจกรรม เวลาที่ใช้แต่ละกิจกรรมขึ้นอยู่กับความเหมาะสม แต่ละกิจกรรมไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง โดยให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม มีการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม มีเทคนิค บทบาทสมมุติ กรณีตัวอย่าง เกม เพลง ใบบความรู้อิงงาน ประกอบ การนำเสนอ การสรุป โดยมีลำดับขั้นในการสร้าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารทักษะด้านความร่วมมือ มุมมองเชิงบวก เครือข่ายผู้ปกครอง รวมทั้งตำราเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โดยกำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหา ระยะเวลาที่ใช้ สถานที่ กิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 8 กิจกรรม ดำเนินการจัดกิจกรรม 1 ครั้ง ระหว่างวันที่ 18-20 พฤษภาคม 2562 แต่ละกิจกรรมใช้ระยะเวลาแตกต่างกันตามความเหมาะสม ประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมาย
2. เทคนิคที่ใช้
3. สื่อที่ใช้
4. วิธีดำเนินการ
 - ชี้นำ
 - ชี้นกิจกรรม
 - ชี้นวิเคราะห์และอภิปราย
 - ชี้นสรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้
 - ชี้นประเมินผล

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนว 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้ง 8 กิจกรรม จากนั้นผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนว ไปปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ไปใช้จริง โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบการอบรมสัมมนา เพื่อส่งเสริม พัฒนา และป้องกัน ระหว่างวันที่ 18-20 พฤษภาคม 2562 รวมเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน

5.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ดังนี้

5.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย และแบบสอบถามความพึงพอใจที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก ทักษะความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง

5.3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

5.3.3 หาค่าความเที่ยงเชิงประจักษ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา แล้วนำแบบสอบถามทั้ง 10 ข้อ มาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปประเมินความพึงพอใจ หลังการจัดกิจกรรมอบรมสัมมนา สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ตัวอย่าง แบบสอบถามความพึงใจ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจ ต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวกทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ซึ่งข้อมูลที่ท่านตอบถือว่าเป็นความลับไม่มีการเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ฉะนั้น จึงขอให้ท่านกรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่ท่านเห็นว่าตรงกับ ความพึงพอใจของท่านที่สุด

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน แบบสอบถามความพึงพอใจของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

วิธีดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

1) ก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยให้ประธานเครือข่ายผู้ปกครองทำแบบสอบถามวัดทักษะด้านความร่วมมือ จำนวน 100 คน โดยการได้มาจากการสุ่มตัวอย่างเจาะจง (Purposive Sampling)

2) ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามกิจกรรมที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมตามชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือที่กำหนดไว้ จำนวน 8 กิจกรรม 10 ชั่วโมง

3) หลังการทดลอง

- 3.1) หลังเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมตอบแบบสอบถามความพึงพอใจทักษะด้านความร่วมมือ อีกครั้ง และนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเป็นคะแนนหลังการทดลอง
- 3.2) นำคะแนนที่ได้หลังการทดลอง มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

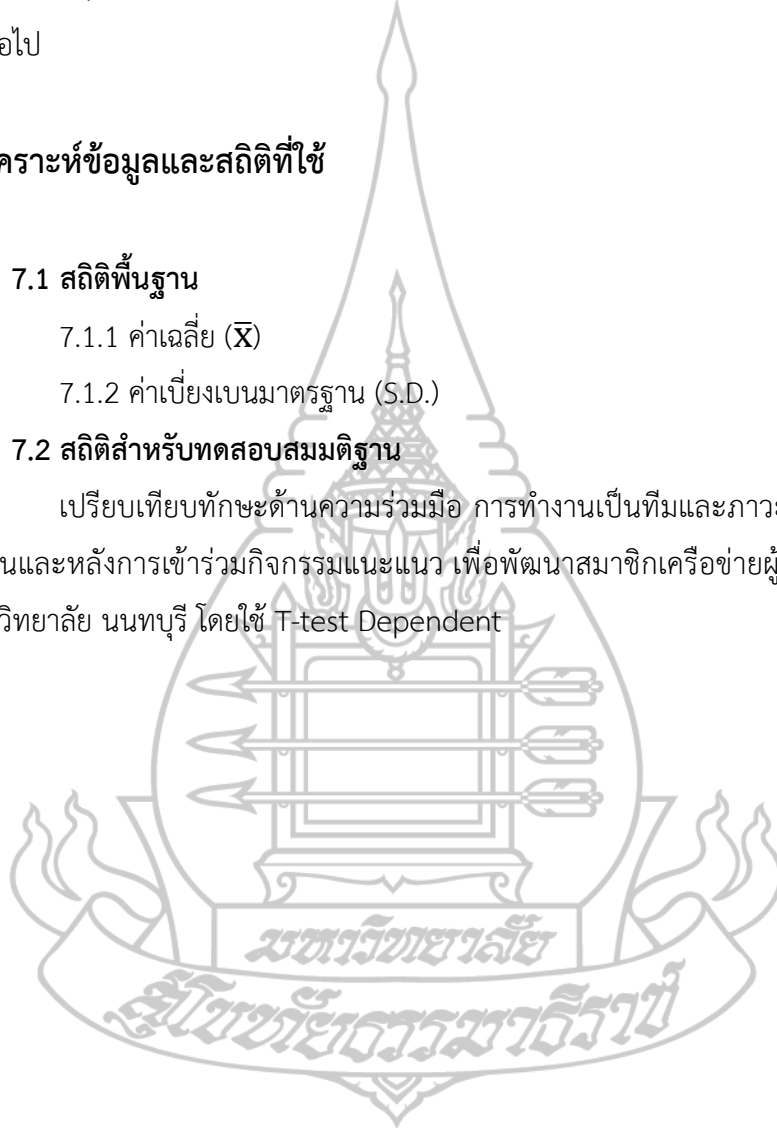
7.1 สถิติพื้นฐาน

7.1.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

7.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำด้วยมุมมองเชิงบวก ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยใช้ T-test Dependent

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบระดับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ก่อนและหลังการอบรมสัมมนา

ตอนที่ 2 ผลความพึงพอใจหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี หลังการอบรมสัมมนา

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t- test
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่ได้รับการอบรมสัมมนาด้วยชุด

กิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก และความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ดังนี้

2.1.1 ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ผลการศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี มีขั้นตอนอย่างไร หากคุณภาพด้วยวิธีใด ผลการพิจารณารอบแรกเป็นอย่างไร นำมาปรับปรุงอย่างไร ก่อนนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมของระดับความเป็นจริงด้านทักษะความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ก่อนการร่วมกิจกรรมแนะแนว

(n = 100)

ทักษะ	ระดับความเป็นจริง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย	1.88	.707	น้อย
ด้านการร่วมดำเนินการ	1.75	.741	น้อย
ด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา	1.92	.748	น้อย
ด้านการร่วมประเมินและติดตามผล	1.93	.721	น้อย
รวม	1.87	.692	น้อย

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ก่อนการร่วมกิจกรรมแนะแนวมีทักษะด้านความร่วมมือ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อยทั้งหมด โดยในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.87 เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการร่วมประเมินและติดตามผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 รองลงมาคือด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการร่วมดำเนินการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมของระดับความเป็นจริงด้านทักษะความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี หลังการร่วมกิจกรรมแนะแนว

(n = 100)

ทักษะ	ระดับความเป็นจริง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย	4.58	.822	มากที่สุด
ด้านการร่วมดำเนินการ	4.65	.850	มากที่สุด
ด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา	4.65	.746	มากที่สุด
ด้านการร่วมประเมินและติดตามผล	4.73	.716	มากที่สุด
รวม	4.65	.759	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี หลังการร่วมกิจกรรมแนะแนวมีทักษะด้านความร่วมมือ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระมากที่สุดทั้งหมด โดยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการร่วมประเมินและติดตามผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 รองลงมา มี 2 ด้าน คือ ด้านการร่วมดำเนินการ และด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.65 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรมแนะแนว

(n = 100)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	25	25.00
เพศหญิง	73	73.00
ไม่ระบุ	2	2.00

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

(n = 100)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
20 – 30 ปี	7	7.00
31 – 40 ปี	18	18.00
41 – 50 ปี	45	45.00
51 – 60 ปี	14	14.00
60 ปีขึ้นไป	13	13.00
ไม่ระบุ	3	3.00
3. ประสบการณ์เป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง		
น้อยกว่า 1 ปี	4	4.00
1 – 2 ปี	20	20.00
3 – 4 ปี	23	23.00
5 – 6 ปี	51	51.00
ไม่ระบุ	2	2.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่ร่วมกิจกรรมแนะแนวทั้งหมด 100 คน โดยสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 73.00) มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี (ร้อยละ 45.00) และมีประสบการณ์เป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ระหว่าง 5 – 6 ปี (ร้อยละ 51.00)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว

(n = 100)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	กิจกรรมในชุดกิจกรรมแนะแนวตรงกับวัตถุประสงค์	4.85	0.129	มากที่สุด
2	เนื้อหาของกิจกรรมมีความเหมาะสมและมีประโยชน์	4.38	.0.238	มาก
3	ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอด	4.92	0.074	มากที่สุด
4	ใช้สื่อการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสม	4.73	0.199	มากที่สุด
5	สถานที่ และรูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.91	0.083	มากที่สุด
6	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.65	0.250	มากที่สุด
7	สามารถนำความรู้และกิจกรรมไปพัฒนาตนเองได้	4.98	0..20	มากที่สุด
8	สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้	4.48	0.697	มาก
9	รู้สึกว่าคุณเองมีมุมมองเชิงบวกมากขึ้น	4.91	0.123	มากที่สุด
10	ควรมีการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง	4.81	0.337	มากที่สุด
รวม		4.87	0.261	มากที่สุด

จากตารางที่ 4. พบว่า สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 เมื่อพิจารณาในรายข้อ โดยเกือบทุกข้อสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 1 ข้อ คือ สามารถนำความรู้และ กิจกรรมไปพัฒนาตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 รองลงมาคือ ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 และ สถานที่และรูปแบบการจัดกิจกรรมมีความ เหมาะสม กับ รู้สึกว่าคุณเองมีมุมมองเชิงบวกมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 4.91 กิจกรรมในชุด กิจกรรมแนะแนวตรงกับวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 ควรมีการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ต่อไป อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 และใช้สื่อการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และสำหรับข้อที่สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี มีความพึงพอใจในระดับมาก มี 2 ข้อ คือ สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และ เนื้อหาของกิจกรรมมีความเหมาะสมและมีประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

2.2 ผลการเปรียบเทียบกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ผลการเปรียบเทียบกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยผู้วิจัยนำเสนอผลเปรียบเทียบมุมมองเชิงบวกด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนว กับหลังการร่วมกิจกรรมแนะแนว รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลเปรียบเทียบมุมมองเชิงบวกด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ก่อนกับหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว

(n = 100)

ทักษะ	ก่อนร่วมกิจกรรมฯ		หลังร่วมกิจกรรมฯ		t-test
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย	1.88	0.707	4.58	0.822	24.931*
ด้านการร่วมดำเนินการ	1.75	0.741	4.65	0.850	25.602*
ด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา	1.92	0.748	4.65	0.746	25.763*
ด้านการร่วมประเมินและติดตามผล	1.93	0.721	4.73	0.716	27.529*
รวม	1.87	0.692	4.65	0.759	27.147*

*p<0.05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 1.87 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 4.65 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากร่วมกิจกรรม สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองฯ มีทักษะด้านความร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าในทุกด้าน สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองมีทักษะด้านความร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน โดยด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.88 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ด้านการร่วมดำเนินการ ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 และหลัง

ร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา ก่อนร่วมกิจกรรม
แนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และ
ด้านการร่วมประเมินและติดตามผล ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 และหลัง
ร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.73

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียวกันก่อน-หลังการทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ประชากร คือ สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 619 คน (ข้อมูล : จำนวนสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ปีการศึกษา 2562 ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2562) เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประธานเครือข่ายผู้ปกครองจากห้องเรียน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็น แบบสอบถามวัดมุมมองเชิงบวก ทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี และแบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (X) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน ใช้ T-test Dependent โดยมีผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิจัย

1.1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะ

ด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่ใช้ในการอบรมสัมมนา ก่อนและหลังการร่วมกิจกรรมการอบรมสัมมนา ด้านขั้นตอน การหาคุณภาพการปรับปรุงก่อนนำไปใช้ และ ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว หลังการจัดกิจกรรมการอบรมสัมมนา

1.2 ทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 1.87 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 4.65 และค่า t เท่ากับ 27.147 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการร่วมกิจกรรม สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง มีทักษะด้านความร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าในทุกด้านสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองมีทักษะด้านความร่วมมือสูงขึ้นกว่า ก่อนร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน โดยด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.88 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ด้านการร่วมดำเนินการ ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และด้านการร่วมประเมินและติดตามผล ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.73

1.3 ผลความพึงพอใจการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนว ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่าเกือบทุกข้อสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 1 ข้อ คือ สามารถนำความรู้และกิจกรรมไปพัฒนาตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 รองลงมา ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 สำหรับข้อที่สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง มีความพึงพอใจในระดับมากมี 2 ข้อ สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และเนื้อหาของกิจกรรมมีความเหมาะสมและมีประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยในส่วนของ การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่ใช้ในการอบรมสัมมนา ก่อน และหลังการร่วมกิจกรรมการอบรมสัมมนา โดยดำเนินการตราขึ้นตอนและวงจร กิจกรรมที่สร้างขึ้น อย่างเป็นระบบให้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จัดทำในลักษณะของสื่อประสม ประกอบด้วย แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว และชุดกิจกรรมพร้อมคำอธิบายการดำเนินกิจกรรม โดยใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ เช่น เกม นำเสนอและการอภิปราย กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาท ตลอดจนการใช้สื่อ และอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม รวมถึงการใช้กิจกรรมร้องเพลง เพื่อสร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับสมร ทองดี และปราณี รามสูต (2555, น.9-49 ถึง 9-51) ที่ได้แสดงขั้นตอนและวงจร กิจกรรม และนิยามชุดกิจกรรมแนะแนว รวมถึง สอดคล้องกับการกำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนวของ วลัยลักษณ์ ภักดีผล (2533, น. 9) และ อลิสา กุระสุวรรณ (2552, น. 35)

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี พบว่า หลังการเข้าร่วมกิจกรรมผู้ประกอบการมีทักษะด้านความร่วมมือ สูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วม กิจกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการมีรูปแบบของกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนการเรียนรู้ สรุป สาระสำคัญ สร้างองค์ความรู้ สุ่มมุมมองเชิงบวก และการนำไปปฏิบัติในหน้าที่เครือข่ายผู้ประกอบการ ซึ่ง สอดคล้องกับการวิจัยของ วลัยภา สบายยิ่ง (2561) ได้ทำการวิจัย ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อ ส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำของผู้ นำชมรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้นำนักศึกษามีความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กลุ่มทดลองมีความ ร่วมมือในการทำงานการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ นี้อัสมีรา นิมะเม็ง (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วม

ของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ด้านอายุการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของว่าที่ร้อยตรีศุภศักดิ์ อ่อนสันต์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกันกับเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวที่พัฒนา ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมและความต้องการจำเป็นในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา ปัญญานนท์ และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านผึ้ง (มธลึ ประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 1.87 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 4.65 แสดงให้เห็นว่าภายหลังการร่วมกิจกรรม สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง มีทักษะด้านความร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าในทุกด้าน สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองมีทักษะด้านความร่วมมือสูงขึ้นกว่าก่อนร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน โดยด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.88 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ด้านการร่วมดำเนินการ ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และด้านการร่วมประเมินและติดตามผล ก่อนร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 และหลังร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.73

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะการนำวิจัยไปใช้

3.1.1 ผู้บริหาร ผู้อำนวยการ ผู้นำองค์กร ควรมีแผนปฏิบัติการ มีโครงการ และงบประมาณในการสนับสนุนการฝึกอบรมสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองด้วยกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่อง และกำหนดให้เป็นงานหลักของโรงเรียน

3.1.2 ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานกิจการนักเรียน งานพัฒนาส่งเสริมเครือข่ายผู้ปกครอง หรือชื่ออื่น ๆ ที่รับผิดชอบ หรือครูแนะแนวที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่จัดอบรม ปฐมนิเทศ สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่มาปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือกิจกรรมงานของโรงเรียน สามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพไปจัดอบรม สัมมนา ปฐมนิเทศ ในบริบทโรงเรียนที่ใกล้เคียงกัน

3.1.3 ผู้ปกครอง กลุ่มผู้ปกครอง ผู้กลุ่มผู้ปกครอง ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียน สมาคมผู้ปกครองและครู กลุ่มผู้ปกครองจิตอาสา สามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพไปจัดอบรม สัมมนา ปฐมนิเทศ ในบริบทโรงเรียนที่ใกล้เคียงกัน เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือให้เกิดมุมมองเชิงบวกต่อโรงเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ผู้สนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวในเรื่องดังกล่าว ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมโดยเพิ่มกลุ่มควบคุมเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มลองเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกผู้ปกครองที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

3.2.3 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของตัวแปรตามในเรื่องของการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมภายหลังการจัดฝึกอบรมทั้งในด้านผลลัพธ์และผลกระทบที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ศูนย์วิทยบริการวชิรเวศน์

บรรณานุกรม

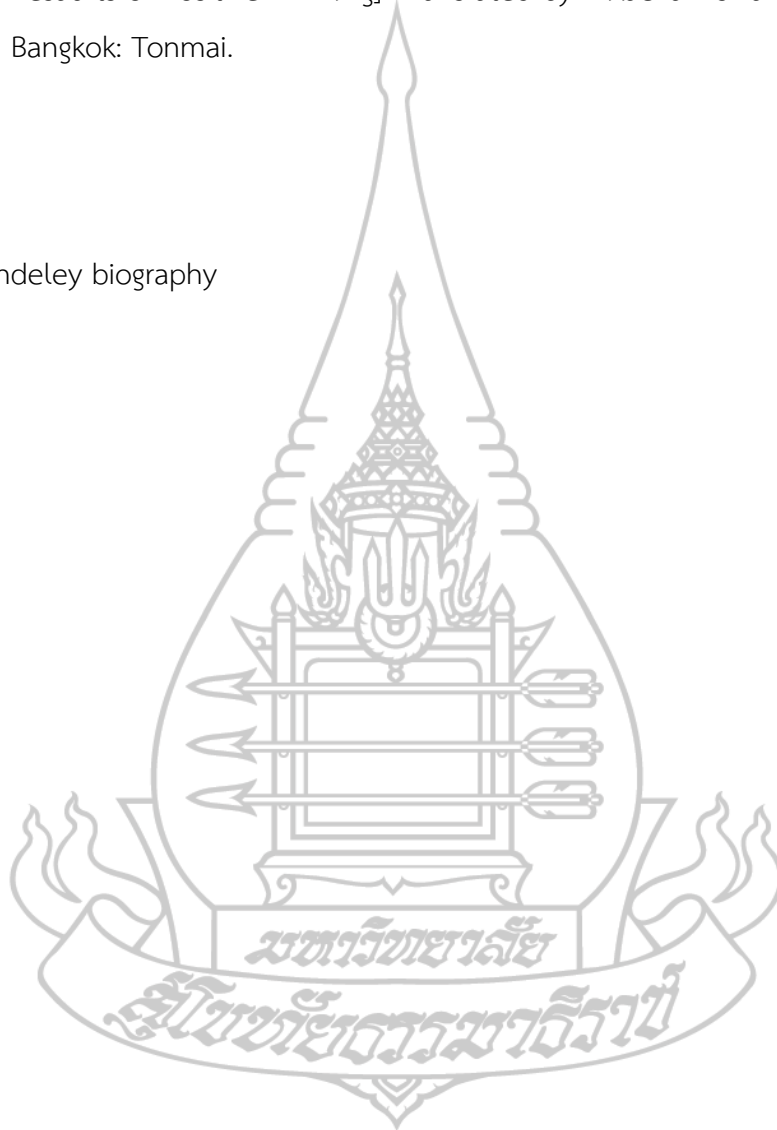
- จิรัฐติกุล ดอนวิจารย์ขจร. (2560). การพัฒนากิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ฉัตรทริกา ศรีรักษา. (2561). การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (PBL) เพื่อส่งเสริมความสามารถการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธรรมสรณ์ รักชกิจการ. (2565). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นิภา แก้วศรีงาม. (2547). ความคิดเชิงบวก (Positive Thinking) ฟังคิดว่าทุกปัญหามีทางออกไม่ใช่ทุกทางเป็นปัญหา. วารสารวงวารครู. 1(12)ซ 76-78.
- นิอัสมีรา นิมะเม็ง. (2563). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นุชนาถ หอมหุน. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดเชิงบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย [ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประภัสสรภา จันทรวงศา. (2548). ลักษณะส่วนบุคคลและความคิดเชิงบวกกับความเครียดในการเรียนของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงศ์เพชร นิลจินดา. (2550). คิดบวก พุกบวก ทำบวก เสียแต่วันนี้. ต้นไม้.
- พรปวีณ์ เพ็ชรคง. (2563). ความร่วมมือในการทำงานและการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ส่งผลต่อการบริหารความหลากหลายของบุคลากรที่มีช่วงอายุต่างกัน กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- พิมพ์พิชฌัญช์ สุภายอง. (2563). *การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พีล, นอร์แมน วินเซ็นท์. (2548). *มหัศจรรย์แห่งการคิดบวก*. แปลโดย เอกชัย อัครานฤนาท. ต้นไม้.
- ไพเพอร์, เวร่า. (2548). *การคิดแง่บวก*. แปลโดย นุชจรรย์ ชลคุป. บลิส.
- รุจิรัตน์ รุ่งหัวฝ้าย. (2558). *การพัฒนาโมเดลสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา* [การศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เรวดี ทรงเพียง. (2550). *การคิดเชิงบวก*. *วารสารดวงแก้ว*. 12(1): 69-76.
- วันเพ็ญประกอบ บุญประกอบ. (2544). *การเลี้ยงดูลูกสุขภาพจิต*. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*. 46(1): 55-68.
- วัลภา สบายยิ่ง. (2561). *การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำของผู้นำชมรมนักเรียนมัธยมศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*.
- ว่าที่ร้อยตรีศุภศักดิ์ อ่อนสันต์. (2564). *การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เวนเทอร์ลล่า, สก็อตต์ ดับเบิลยู. (2545). *อานุกรภาพแห่งความคิดเชิงบวกในโลกธุรกิจ*. แปลโดย วิทยาพลายมณี เอ. อาร์. บีซิเนส เพรส.
- ศิริญา จิระเจริญพงษ์. (2556). *ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อการคิดเชิงบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *การดำเนินงานเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง*.
- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 3. (2564). *ทักษะการคิดเชิงบวกและสร้างสรรค์เพื่อการทำงานด้านสังคม*. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สุกัญญา ปัญญานนท์ และคณะ. (2564). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านผึ้ง (มธสัหประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- Kesui C. and Joshua M. and Sang H. (2017). EFFECTIVENESS OF GUIDANCE AND COUNSELLING PROGRAMS IN MANAGING INDISCIPLINE CASES IN SECONDARY SCHOOLS IN BURETI SUB-COUNTY, KERICHO COUNTY, KENYA. *European Journal of Education Studies*.

Osman, M. (2014). *Future-Minded: The Psychology of Agency and Control*. Basingstoke: Palgrave-MacMillan.

Peale, Norman Vincent. (2005). *Mahatsachan Haeng Kan Khit Buak*. [The Amazing Results of Positive Thinking]. Translated by Ekkachai Aswanarunart. Bangkok: Tonmai.

This is Mendeley biography

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ก

ชุดกิจกรรมแนะแนว

โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ
ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ชุดกิจกรรมแนะแนว

โดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ
ของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

นางวิจิตต์มุตตรา สิริสุนันต์ธา

ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คำชี้แจง

ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีนี้ จัดทำและพัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ และเพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองเกิดมุมมองเชิงบวก รักเข้าใจในบริบทองค์กร คือ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ที่ตนจะมาทำหน้าที่เป็นเครือข่ายผู้ปกครอง ตามองค์ประกอบทักษะความร่วมมือ 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย
- 2) ด้านการร่วมดำเนินงาน
- 3) ด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา
- 4) ด้านการร่วมประเมินติดตามผล

ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม โดยชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมทั้งหมด 8 กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมที่ 1) ล้อมรั้วล้อมรั้วครอบครัว ชมพู-ฟ้า (ปฐมนิเทศ)
- กิจกรรมที่ 2) ร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จ
- กิจกรรมที่ 3) QC มีดีอย่างไร
- กิจกรรมที่ 4) ลำดับงานเพื่อเธอสวนกุหลาบนนท์
- กิจกรรมที่ 5) จับมือกันไว้และไปด้วยกัน
- กิจกรรมที่ 6) งานดีเพราะมีทีม
- กิจกรรมที่ 7) ยกภูเขาออกจากอกพกความมั่นใจ
- กิจกรรมที่ 8) ปังฉิมนิเทศ

รวมเวลาจัดกิจกรรมทั้งหมด 10 ชั่วโมง โดยใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนการเรียนรู้ สรุปสาระสำคัญ สร้างองค์ความรู้มุมมองเชิงบวก เพื่อนำไปปฏิบัติในหน้าที่เครือข่ายผู้ปกครอง ของโรงเรียนต่อไป แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละชุดกิจกรรม ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม ระยะเวลา แนวคิด วัตถุประสงค์ เทคนิคที่ใช้ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และประเมินผล ในการจัดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละกิจกรรมเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

**โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก
เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ
ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี**

กิจกรรมที่ 1	<p>ล้อมรักล้อมรั้วครอบครัว ชมพูฟ้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพลงบรรดาเรา - นันทนาการสำราญใจ - ทำแบบสอบถามทักษะด้านความร่วมมือทั้ง 4 ด้าน - พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปิยะมหาราช รัชกาลที่ 5 - ประวัติโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี 	2 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 2	ร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จ	1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 3	QC มีดีอย่างไร	1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 4	ลำดับงานเพื่อเธอสวนกุหลาบนนท์	1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 5	จับมือกันไว้และไปด้วยกัน	1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 6	งานดีเพราะมีทีม	1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 7	ยกภูเขาออกจากอกพักความมั่นใจ	1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 8	<p>พลังมุมมองเชิงบวกเพื่อลูกสวนนนท์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สอบถามความพึงพอใจชุดกิจกรรมแนะแนว - สอบถามทักษะด้านความร่วมมือ หลังการอบรมสัมมนา - มอบเกียรติบัตร - ขอขอบคุณ มอบกุหลาบ อ้อลา - เพลงมาร์ชชมพูฟ้า/เพลงหอมกลิ่นกุหลาบ 	2 ชั่วโมง

เวลา 10 ชั่วโมง

กิจกรรมที่ 1

ล้อมรั้วล้อมรั้วครอบครัวชมพูฟ้า (ปฐมนิเทศ)

แนวคิด

การปฐมนิเทศเป็นการสร้างเสริมสัมพันธภาพ ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการแจ้งจุดมุ่งหมาย ข้อตกลงของการร่วมกิจกรรม ในการอบรมสัมมนา ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าใจ เห็นความสำคัญในการร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ให้เกิดมุมมองเชิงบวกสำหรับสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อนำความรู้ ความเข้าใจมาช่วยสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาโรงเรียนของบุตรหลาน ในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรักความศรัทธาในสถาบันสวนกุหลาบ ตามบริบทสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองกับโรงเรียนให้เป็นหนึ่งเดียวตามบริบทสวนกุหลาบนนท์ และระหว่างเพื่อนสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองต่อไป
3. เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองตระหนัก และเห็นความสำคัญ ประโยชน์ ของการส่งเสริม มุมมองเชิงบวก ตามองค์ประกอบทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ 1)ร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย 2)ร่วมดำเนินงาน 3)ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา 4)ร่วมประเมินติดตามผล
4. เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองทราบวัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 2 ชั่วโมง

เทคนิคที่ใช้

1. กลุ่มสัมพันธ์
2. เกม เพลง นันทนาการ
3. บรรยาย

ชื่อกิจกรรม หัวใจสัมพันธ์สีชมพู - ฟ้า

- สื่อและอุปกรณ์
1. วีดีโอประวัติโรงเรียน
 2. เพลงมาร์ชโรงเรียน

3. ลูกบอลสีชมพู - ฟ้า
4. กระดาษรูปหัวใจสีชมพู - ฟ้า

ขั้นตอนการดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ครูวิทยากรให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองเล่นเกม โดยให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองยืนหันหน้าเข้าหากันเป็นวงกลมตามกลุ่มสีของตน
2. ครูวิทยากรอธิบายเกม มีลูกบอลชมพู-ฟ้า 1 ลูก เรียกว่า “สื่อแทนใจ” เมื่อครูวิทยากรโยนลูกบอลให้กับสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองท่านใด ให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองคนนั้นรับลูกบอลแล้ว แนะนำตนเอง โดยการบอกชื่อ นามสกุล ชื่อเล่นตน เป็นผู้ปกครองใคร ลูกอยู่ชั้นไหน และเป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองระดับใด
3. เมื่อสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ได้รับลูกบอลชมพู-ฟ้า แนะนำตนเองเรียบร้อยแล้วให้โยนลูกบอลต่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองในกลุ่มสีของตนต่อไป
4. สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ที่ได้รับลูกบอลแนะนำตนเองแล้ว โยนต่อให้เพื่อนในกลุ่มสีจนครบและรู้จักกันทุกคนทุกคน (กลุ่มละ 33-34 คน)
5. ครูวิทยากรแจกกระดาษหัวใจสีชมพู-ฟ้า เพื่อหาคู่หัวใจข้ามกลุ่มสี

ขั้นกิจกรรม

1. ครูวิทยากรแจกบอลสีชมพู - ฟ้า แจกกระดาษหัวใจสีชมพู - ฟ้า ให้กับสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง
2. ครูวิทยากร อธิบายวิธีการว่าภายใน 30 นาที ให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ใช้บอลเป็นสื่อแทนใจ ให้รู้จักกันภายในกลุ่มสี และใช้กระดาษสีชมพู-ฟ้า ค้นหาหัวใจสีชมพู-ฟ้า ของตนเองข้ามกลุ่มสี
3. เมื่อบอลสีชมพู-ฟ้า สื่อแทนใจ โยนหากันในกลุ่มสี ให้ผลัดกันแนะนำตนเอง บอกข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อตนเอง ชื่อเล่น ชื่อลูก อยู่ชั้นใด อายุ เป็นเครือข่ายผู้ปกครองระดับใด สนใจงานอดิเรกอะไร และประทับใจอะไรในโรงเรียนลูก เป็นต้น
4. เมื่อบอลสื่อแทนใจไปครบทุกคนในกลุ่มแล้ว ต่อไปเป็นการตามหาคู่หัวใจชมพู-ฟ้า ตามความสมัครใจ ข้ามกลุ่มสี ภายในเวลา 30 นาที ให้รู้จักและจำเพื่อนสมาชิกให้มากที่สุด
5. เมื่อกิจกรรมหมดเวลา พาคู่ใจโน้ปตรงมานำเสนอการรู้จักเพื่อนๆ สมาชิกหน้าห้องประชุม(มีรางวัลเป็นตุ๊กตาชมพู-ฟ้า)

ขั้น วิเคราะห์และอภิปราย

ครูวิทยากรให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นจากกิจกรรม ดังนี้

1. ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรม สื่อแทนใจ และตามหาคู่หัวใจชมพู-ฟ้า
2. ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรม สื่อแทนใจ และ ตามหาคู่หัวใจชมพู-ฟ้า

(สมาชิกกลุ่มไหนร่วมตอบคำถามมีคะแนนสะสม)

ขั้น สรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้

1. ครูวิทยากรสรุปข้อคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง และชี้แจงเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนว ที่เน้นกิจกรรมกลุ่มการสร้างสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ต่อไป

1.1 ครูวิทยากรอธิบายความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของการรู้จักกัน การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อเสริมสร้างมุมมองเชิงบวก ให้กับตนเองและสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง

1.2 ครูวิทยากรสรุปวัตถุประสงค์ ในการจัดกิจกรรม และความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ต้องมีมุมมองเชิงบวกรวมกันต่อโรงเรียน

2. สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองร่วมกันสรุปการเข้าร่วมกิจกรรม ประโยชน์ที่สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองได้รับ

3. ครูวิทยากรทบทวนกิจกรรมในช่วงต่อไป และเปิดโอกาสให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม เกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ การนัดหมายวัน เวลา สถานที่การทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

ขั้นประเมินผล

1. สังเกตความสนใจความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมสื่อแทนใจกิจกรรมตามหาคู่หัวใจชมพู-ฟ้า

2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น กิจกรรมสื่อแทนใจ กิจกรรมตามหาคู่หัวใจชมพู – ฟ้า ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

“เจ้านายราชตระกูล ตั้งแต่สมัยลูกฉันเป็นต้นลงไป
ตลอดจนถึงราษฎรที่ต่ำที่สุด จะให้ได้มีโอกาสเล่าเรียน
ได้เสมอกัน ไม่ว่าเจ้า ว่าขุนนาง ว่าไพร่
เพราะฉะนั้น จึงขอบอกได้ว่าการเล่าเรียนในบ้านเรานี้
จะเป็นข้อสำคัญที่หนึ่ง ซึ่งฉันจะอุตสาหะจัดขึ้นให้เจริญงอกได้ ”

ตราประจำโรงเรียน

เป็นตราของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย พระตำหนักสวนกุหลาบ ซึ่งเดิมคือโรงเรียน ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ใช้ตรานี้เมื่อ พ.ศ. 2475 มีลักษณะเป็นรูปหนังสือเล่มหนา หน้าปกหนังสือมีพระเกี้ยวยอด และอักษรพระปรมาภิไธยย่อ "จปร" มีไม้บรรทัด ดินสอ ปากกา คั่นอยู่ ด้านขวามีช่อดอกกุหลาบ มุมซ้ายล่างมีริบบิ้นผูกช่อดอกกุหลาบ ซึ่งมีตัวอักษรกำกับว่า "โรงเรียนหลวงสวนกุหลาบ"

สีประจำโรงเรียน

สีชมพู คือ สีประจำวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทั้งยังเป็น

สีแห่งความรัก ความสามัคคี

สีฟ้า คือ สีประจำวันพระบรมราชสมภพ สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถทั้งยังเป็น สี

แห่งความดีงาม มีความนึกคิดที่สูงส่ง

สีชมพู – ฟ้าจึงมีความหมายถึง เป็นแหล่งที่มีความรักความสามัคคี ของผู้ที่มีความดีงามมีความนึกคิดที่สูงส่ง

คติพจน์ประจำโรงเรียน

สุวิชาโน ภวไโหติ แปลว่า ผู้รู้ดี เป็นผู้เจริญ

อัตลักษณ์ลูกสวนกุหลาบ

เป็นผู้นำ รักเพื่อน นับถือพี่ เคารพครู กตัญญูพ่อแม่ ดูแลน้อง สนองคุณแผ่นดิน

จริยธรรมประจำโรงเรียน

ลูกสวนฯ นนท์ ต้องรู้จักกล่าวคำว่า “สวัสดี” “ขอบคุณ” “ขอโทษ” “เสียใจ” ได้เองจนเป็นนิสัย

ลูกสวนฯ นนท์ ต้องรู้จักจัดลำดับตนเอง ตามก่อน - หลัง ได้

ลูกสวนฯ นนท์ ต้องรักสะอาด ไม่ทิ้งขยะในที่ต่างๆ

กิจกรรมที่ 2

การร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

แนวคิด

กิจกรรมการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จ เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าใจความหมายของการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย การทำงานให้เกิดผลสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ให้เป็นตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ไม่ใช่ใครก็สามารถทำได้เลย จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ฝึกฝนให้เกิดทักษะความร่วมมือ มีมุมมองเชิงบวกต่อโรงเรียน ต่อผู้บริหารสถานศึกษาครู เพื่อนร่วมงานของสมาชิก เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เครือข่ายผู้ปกครองเป็นไปอย่างราบรื่น ประสบความสำเร็จ ในการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาโรงเรียนของบุตรหลาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรมเข้าใจความหมาย ตระหนักและเห็นความสำคัญของการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จ
2. เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรมสามารถกำหนดเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

เทคนิคที่ใช้

1. เทคนิคการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
2. เทคนิคการคิด

สื่อและอุปกรณ์

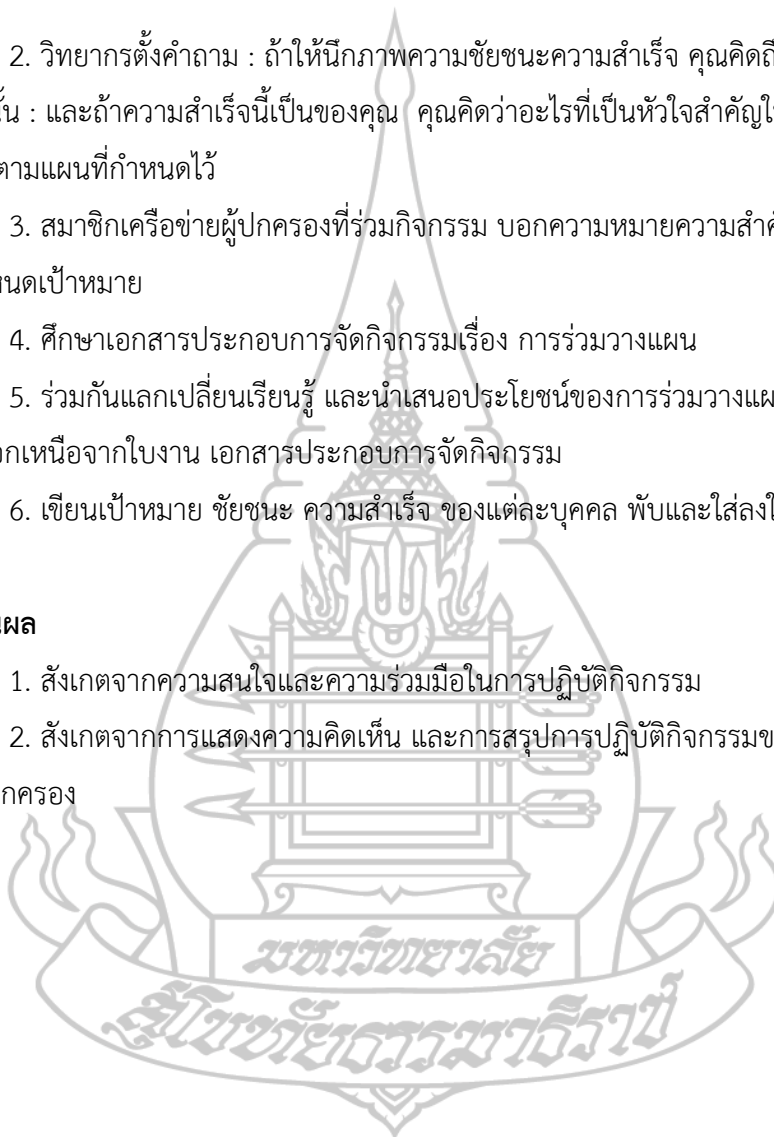
1. Presentation เรื่อง การวางแผนการทำงานด้วยวงจรการควบคุมคุณภาพ PDCA
2. เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม เรื่อง การวางแผน
3. กล่องชัชชนะ
4. ภาพคนถือธงที่เดินทางสู่ความสำเร็จ
5. เพลงชัชชนะ

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. นำเข้าสู่กิจกรรมด้วยเพลงชัยชนะ(คาราโอเกะตัวหนังสือเคลื่อนที่) ภาพคนถือธง แล้วให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเพลงและภาพที่ปรากฏในจอแอลอีดี
2. วิทยากรตั้งคำถาม : ถ้าให้นึกภาพความสำเร็จ คุณคิดถึงอะไร และทำไมถึงคิดถึงสิ่งนั้น : และถ้าความสำเร็จนี้เป็นของคุณ คุณคิดว่าอะไรที่เป็นหัวใจสำคัญให้คุณประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้
3. สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรม บอกความหมายความสำคัญของการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย
4. ศึกษาเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมเรื่อง การร่วมวางแผน
5. ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอประโยชน์ของการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายนอกเหนือจากใบงาน เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม
6. เขียนเป้าหมาย ชัยชนะ ความสำเร็จ ของแต่ละบุคคล พบและใส่ลงในกล่องชัยชนะ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และการสรุปการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง

ใบความรู้

การวางแผนเป้าหมายด้วยวงจรการควบคุมคุณภาพ PDCA

วงจรการควบคุมคุณภาพ หรือ วงจร PDCA ได้รับความนิยมมากโดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐานการบริหารงานให้เกิดคุณภาพ 2 อย่าง คือ การสื่อสารและความร่วมมือจากทุกคนในหน่วยงาน โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดแผนงาน แต่จะสื่อสารผ่านช่องทาง หัวหน้างานและพนักงานตามลำดับขั้น เป้าหมายจะถูกกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมที่เป็นไปได้ วงจร PDCA สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับชีวิตของแต่ละบุคคลได้ทุกอย่าง เช่น การตั้งเป้าหมายการทำงานในแต่ละวัน วงจรการควบคุมคุณภาพ PDCA หรือ วงจรเดมिंग ประกอบด้วย

P=Plan คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

D=Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

C=Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

A=Action คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

ทำไมเราต้องตั้งเป้าหมายในการทำงาน

1. เป้าหมายช่วยให้การบริหารจัดการเวลามีความหมาย
2. เป้าหมายช่วยให้การประสานงานชัดเจนยิ่งขึ้น
3. เป้าหมายช่วยให้เรามองเห็นโอกาสในการปรับปรุงการทำงาน
4. เป้าหมายช่วยสร้างภาพหรือทิศทางที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
5. เป้าหมายช่วยกำหนดโครงสร้างเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
6. เป้าหมายช่วยพัฒนาการสื่อสาร โดยส่งเสริมให้มีการตกลงร่วมกัน
7. เป้าหมายสร้างแนวทางที่ยุติธรรมเพื่อตอบแทนความทุ่มเท

ใบความรู้

ร่วมวางแผนดำเนินงาน (Plan)

1. สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง ประชุมเพื่อกำหนดโครงสร้างบุคคลในงานเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
2. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประสานงาน ทีมเลขานุการ
3. กำหนดบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประสานงาน และทีมเลขานุการ ในคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
4. วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของงานเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อนในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสนับสนุนโรงเรียน และข้อเสนอแนะของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการงานเครือข่ายผู้ปกครอง
5. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการแผนปฏิบัติงาน เครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียน และจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสนับสนุนให้งานเครือข่ายผู้ปกครองมีประสิทธิภาพมากขึ้น
6. ประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดมุมมองเชิงบวก ทศนคติที่ดี มีความยินดี ในการร่วมมือร่วมใจ ในการทำงานเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน
7. ฝึกอบรมสมาชิกผู้ปกครอง ระดับชั้นต่อไป
8. ประชาสัมพันธ์งานเครือข่ายผู้ปกครองให้กับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง
9. ประเมินผลการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับเครือข่ายผู้ปกครองสนับสนุนโรงเรียน และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานต่อไป

หมายเหตุ หลังจบการอบรมสัมมนา เครือข่ายผู้ปกครอง ปฏิบัติงานตามแผน และขั้นตอนการร่วมดำเนินงานได้เลย

ใบงาน

วางแผนการกำหนดเป้าหมายสู่ชัยชนะ

กลุ่มสี.....ชื่อกลุ่ม.....

1)ประเด็นความสำคัญการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายสู่ชัยชนะ

1 2

3 4

5 6

2)แนวทาง การร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

1

2

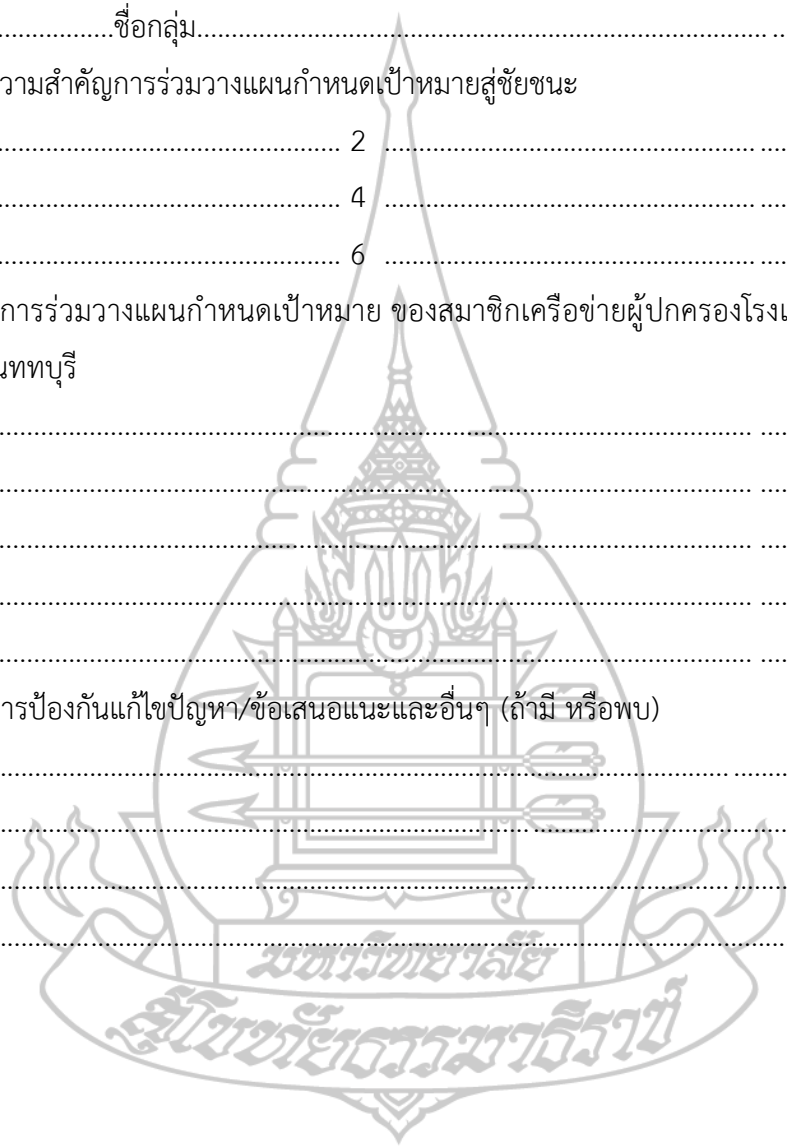
3

4

5

3)แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะและอื่นๆ (ถ้ามี หรือพบ)

.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 3

ลำดับงานเพื่อเธอสวนกุหลาบนนท์

แนวคิด

การประสบความสำเร็จในการดำเนินงานฟังดูเหมือนจะยาก แต่ความจริงแล้วความสำเร็จไม่ได้ยากเลย เพราะอุปสรรคใหญ่ที่จะขัดขวางทำให้ไม่สามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ คือตัวเราเอง ซึ่งความจริงมนุษย์มีศักยภาพ ที่จะพัฒนาตนเองได้ ถ้าคิดว่าเราทำไม่ได้ คงไม่ประสบความสำเร็จ และยังมีทัศนคติด้านลบต่อสิ่งรอบตัว กลายเป็นคนที่มีเงื่อนไข ที่สร้างให้เกิดช่องว่างไม่สามารถจะใช้ศักยภาพตนเองได้อย่างเต็มที่ที่ยังย่ำอยู่ที่เดิม ไม่ได้ก้าวไปไหน ฉะนั้นสิ่งที่สำคัญ คือ การลงมือทำงาน ความพยายาม ความจริงใจต่องาน ความมุ่งมั่น ลำดับความสำคัญของงานที่ตนเองรับผิดชอบให้ดีที่สุด

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรมบอกรีวิวการทำงาน การดำเนินงาน ให้ประสบความสำเร็จ

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

เทคนิคที่ใช้

1. เทคนิคการสร้างแบบ
2. เทคนิคการคิด
3. เทคนิคการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบงาน
2. ปากกาคละสี
3. เอกสารประกอบการจัดกิจกรรมที่ 2
4. กระสอบป่าน

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. Icebreaking: ร่วมคิด ร่วมทำ สร้างความคุ้นเคยและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในกลุ่ม

ผู้ปกครอง

วิธีการ:

- แบ่งกลุ่มเล็ก (5-7 คน) และให้แต่ละกลุ่มออกแบบ "สะพานแห่งความสำเร็จ" โดยใช้วัสดุง่ายๆ เช่น ไม้เสียบลูกชิ้น เชือก หรือกระดาษแข็ง
- ในระหว่างทำ ให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นและเสนอวิธีการที่ทำให้สะพานแข็งแรงที่สุด

2. Workshop: สูตรสำเร็จแห่งความร่วมมือครูวิทยากรจัดกิจกรรมแจ้งวัตถุประสงค์

กติกา กิจกรรมวิงกระสอบทีม

- ให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่ม ศึกษาวิเคราะห์แนวทางในการทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จ
- ให้แต่ละกลุ่มร่วมการวิเคราะห์และเขียน แนวทางการร่วมทำงานให้ประสบความสำเร็จลงไปในใบงาน ตั้งชื่อกลุ่มตามคณะสี
- เชิญวิทยากรหรือผู้นำชุมชนที่มีประสบการณ์การทำงานกับเครือข่ายมาเล่าประสบการณ์
- ผู้ปกครองร่วมแบ่งปัน "ปัญหาและความท้าทาย" ที่เคยพบในงานเครือข่าย

3. ใช้กิจกรรมระดมสมอง (Brainstorming) เพื่อสร้าง "แผนที่ความสำเร็จ" ของกลุ่ม

4. Reflection: เส้นทางความสำเร็จของเรา สรุปบทเรียนจากกิจกรรม และสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ให้ผู้ปกครองแต่ละคนเขียน "สิ่งที่ได้เรียนรู้" และ "เป้าหมายของการทำงานร่วมกัน" ลงในการ์ดนำการ์ดเหล่านั้นมาแปะบนบอร์ด "ต้นไม้ความสำเร็จ" เพื่อให้ทุกคนเห็นถึงเป้าหมายรวมของเครือข่ายแต่ละกลุ่มนำเสนองานหน้าห้องประชุม ถึงแนวทางการร่วมกันทำกิจกรรมวิงกระสอบทีมให้ประสบความสำเร็จ หรือบางกลุ่มยังไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งหมดร่วมการอภิปรายสรุปผล เสนอแนะเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. ผู้ปกครองมีความเข้าใจวิธีการทำงานร่วมกันในเครือข่าย
2. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก
3. เพิ่มแรงจูงใจและความมุ่งมั่นในการทำงาน

ใบงาน
เรื่อง การจัดลำดับงาน

ให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองนำการดำเนินงานการวิ่งกระสอบทิม มาเรียงลำดับ
ความสำคัญใส่ในตาราง พร้อมระบุวิธีการดำเนินงาน

ลำดับที่	ลำดับความสำคัญ	วิธีการ

กิจกรรมที่ 4

จับมือกันไว้และไปด้วยกัน

แนวคิด

กิจกรรมการร่วมดำเนินงาน เป็นอีกกิจกรรมที่จะสื่อถึงความร่วมมือกันในการจับมือกันร่วมดำเนินงานด้วยกันไม่ว่าจะเกิดปัญหาหรืออุปสรรคใดๆทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเข้าใจความหมายและความสำคัญของการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรมเข้าใจความหมายและความสำคัญของการทำงานร่วมกัน (ต่อต่อใจ)
2. เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรมสามารถกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในการร่วมดำเนินงานด้วยมุมมองเชิงบวกของตนเองและสมาชิกกลุ่มของตน

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

เทคนิคที่ใช้

1. เทคนิคการคิด การฟัง การดู
2. เทคนิคการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง

สื่อและอุปกรณ์

1. Presentation เรื่อง การร่วมดำเนินงาน
2. ท่อพีวีซี ท่อประปา
3. ภาพจับมือไว้แล้วไปด้วยกัน

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. กิจกรรมนำเข้าสู่กิจกรรมด้วยเพลง และภาพ แล้วให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเพลงและภาพ
2. จัดกิจกรรม ต่อต่อใจไปด้วยกัน เชื่อมโยงความหมายของการดำเนินงานร่วมกัน
3. สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรม บอกความหมายของความสำเร็จในการร่วมดำเนินงานเรียน

5. ครูวิทยากรให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองจัดกลุ่มตามสีของตนเพื่อดำเนินงานกิจกรรม
6. ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอ
7. เขียนเป้าหมายของการดำเนินงานร่วมกัน ของแต่ละบุคคล

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมุมมองเชิงบวก ความต้องการและความรู้สึกของตนเองและการสรุปของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง

ใบงาน

จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน

กลุ่มสี.....

1)ประเด็นความหมายและความสำคัญของการทำงานร่วมกันด้วยความรักความเข้าใจในมุมมองเดียวกัน

1 2

3 4

5 6

2)แนวทางการร่วมดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

1

2

3

4

แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ (ถ้ามีหรือพบ)

.....
.....
.....
.....

หมายเหตุ

1. ให้สมาชิกในกลุ่มนำแผนการร่วมดำเนินงานที่วางไว้มาต่อท่อในเวลา 30 นาที
2. หลังจากดำเนินการตามเวลาที่กำหนดให้ตัวแทนสมาชิกในกลุ่มมานำเสนอการดำเนิน
3. เมื่อดำเนินกิจกรรมแล้วสมาชิกคิดวิเคราะห์สรุปประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินงานร่วมกันเป็นทีมด้วยความสามัคคี

กิจกรรมที่ 6 งานดีเพราะมีทีม

แนวคิด

ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม ช่วยให้งานเป็นระบบที่ดีขึ้น มีการแบ่งงานออกไปตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ทำให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่กลุ่ม และทีมงานต้องการ มีการนำหลักมนุษย์สัมพันธ์มาใช้ในกลุ่มและทีมงาน รู้เขารู้เรา ทีมงานจะสามารถดำเนินไปอย่างสอดคล้องและประสบความสำเร็จได้ เกิดรักรักสามัคคี ระหว่างสมาชิกในทีมงาน ในการทำงานให้เกิดการประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การทำงานบรรลุเป้าหมาย เพราะทีมงานมีการแบ่งงาน แบ่งหน้าที่กันตามความสามารถและความชำนาญ เมื่อลงมือทำงานจะสามารถดำเนินงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ มีคุณภาพ และทำให้งานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างพลังในการทำงาน การทำงานเป็นทีมจะมีความพร้อมทั้งทางด้านความคิด กำลังกายและกำลังใจ สามารถรวมกันเป็นหนึ่งเดียว ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานร่วมกันได้ ก่อให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่ดี เพราะทีมงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สมาชิกของทีมมีมั่นใจ เพิ่มพูนความรู้สึกในการยอมรับนับถือในการทำงาน เพราะทีมงานต้องมีการกำหนดตำแหน่ง และหน้าที่ของบุคคล มีหัวหน้าทีมงาน ผู้ประสานงานของทีม รวมถึงบุคคลที่ร่วมทีมงานเพื่อการรับรู้ และมีความเข้าใจต่อกัน เป็นประโยชน์ต่อการทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือกันของสมาชิกในทีมงาน สร้างผลงานให้ออกมามีคุณภาพ และสามารถพัฒนาต่อยอดต่อไปภายหน้าได้ การทำงานเป็นทีม สามารถช่วยเหลือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาอย่างเหมาะสมและถูกต้อง การปฏิบัติงานมีความชัดเจนขึ้น และช่วยกันตัดสินใจจากข้อมูลที่ได้ ให้งานออกมาสสมบูรณ์แบบมากที่สุด ซึ่งต้องการจากการพูด การเขียน การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม ไม่ว่าจะเจอกับปัญหาใด จะช่วยให้ผลของการทำงาน ออกมาดี เพราะทีมงานมีการทบทวนงานอย่างสม่ำเสมอ ทีมงานใช้เวลาในการประเมินพฤติกรรม และเรียนรู้ความผิดพลาดในการทำงานของทีม ซึ่งการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงาน และสามารถปรับปรุงงานให้ออกมาดีที่สุดได้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรมบอกวิธีการปฏิบัติตนในการร่วมกันทำงานเป็นทีม

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

เทคนิคที่ใช้

1. เทคนิคการเรียนรู้จากการสืบค้น
2. เทคนิคการใช้ปัญหาเป็นฐาน

สื่อและอุปกรณ์

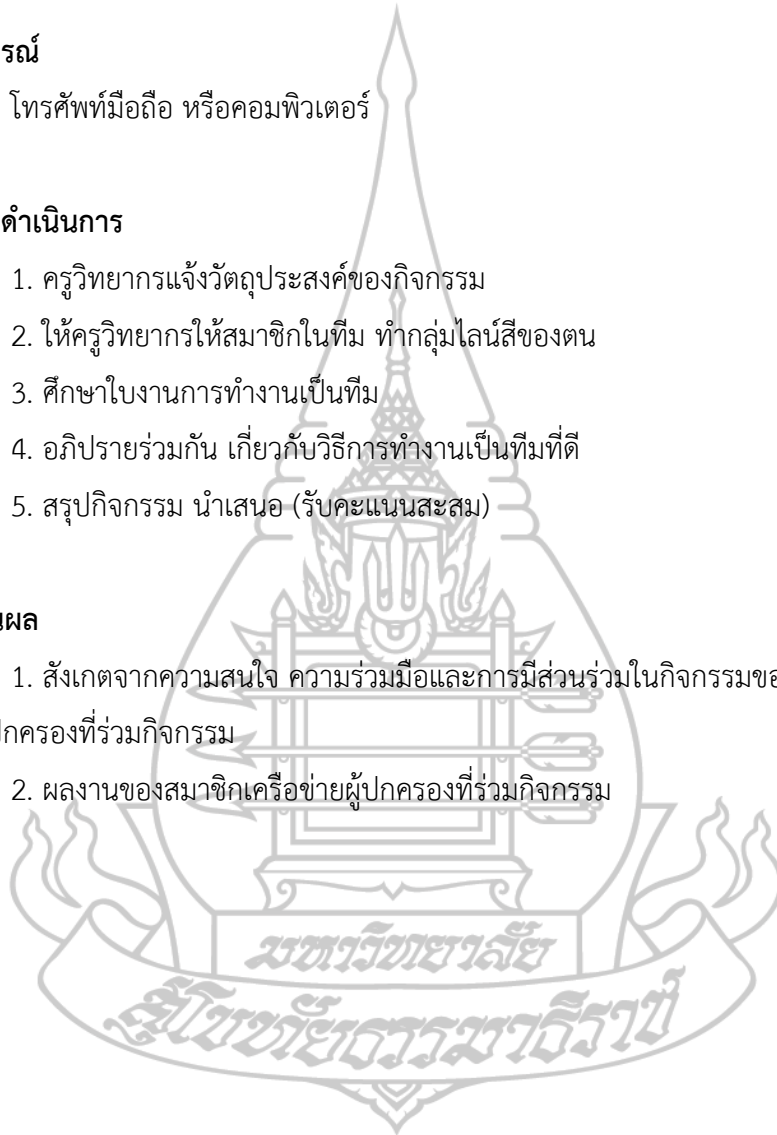
โทรศัพท์มือถือ หรือคอมพิวเตอร์

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ครูวิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
2. ให้ครูวิทยากรให้สมาชิกในทีม ทำกลุ่มไลน์ของตนเอง
3. ศึกษาใบงานการทำงานเป็นทีม
4. อภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับวิธีการทำงานเป็นทีมที่ดี
5. สรุปกิจกรรม นำเสนอ (รับคะแนนสะสม)

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิก
เครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรม
2. ผลงานของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรม

กิจกรรมที่ 6 ยกภูเขาออกจากอกพกความมั่นใจ

แนวคิด

การสร้างเสริมสัมพันธภาพของสมาชิก นำไปสู่การร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา จึงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับคนทุกคน ต้องรู้จักการผูกมิตรกับเพื่อน การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน ในชมรม ในกลุ่มสมาชิก ด้วยความเอื้ออาทรและเอื้อเฟื้อต่อกัน จะช่วยให้มีชีวิตที่สมบูรณ์ ไร้ปัญหาและอุปสรรครู้สึกอบอุ่นและราบรื่น สามารถอยู่ได้อย่างมีความสุขสังคม และหากเราสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ ก็จะสามารถนำความรู้ความสามารถและความถนัดของแต่ละคนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ก่อให้เกิดความร่วมมือกันแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ช่วยให้เกิดความสำเร็จในสิ่งที่ทำและเกิดสุขในการอยู่ร่วมกัน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรมรู้ความหมายและคุณค่าของการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบความรู้ เรื่อง ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา
2. ห่วงยาง ท่อพีวีซี
3. เพลงอย่ายอมแพ้

เทคนิคที่ใช้

1. เทคนิคการสรุปใจความสำคัญ
2. เทคนิคการอภิปรายเป็นทีม

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ครูวิทยากรจัดกิจกรรมวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ห่วงยางห่วงใยใส่ใจแก้ปัญหา
2. ให้สมาชิกส่งตัวแทนกลุ่มละ 15 คน เพื่อส่งห่วงให้กับเพื่อนต่อๆกัน ใครถึงเส้นชัยในเวลาที่กำหนดคือ 20 นาที คือผู้ชนะ (รับคะแนนสะสม)

3. ให้สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรม บอกความหมายของการร่วมตัดสินใจ
แก้ปัญหา แล้ววิเคราะห์ปัญหาจากเกมร่วมกัน
4. บอกคุณค่าของการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา
5. สรุปกิจกรรม นำเสนอ (สะสมคะแนน)

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกเครือข่าย
ผู้ปกครอง

กิจกรรมที่ 7 QC มีดีอย่างไร

แนวคิด

กิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเข้าใจความหมายของการร่วมประเมินติดตามผล การทำงานให้เกิดผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เข้ามากระตุ้นเป็นตัวช่วยให้คุณประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรมเข้าใจการร่วมประเมินติดตาม
2. เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรมสามารถร่วมกันประเมินติดตามโครงการ งานของเครือข่ายผู้ประกอบการในระดับชั้นของตนหลังจบการอบรมสัมมนาได้

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

เทคนิคที่ใช้

1. เทคนิคการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
2. เทคนิคการคิด

สื่อและอุปกรณ์

1. Presentation เรื่อง การร่วมประเมินติดตามผล
2. เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม เรื่อง การร่วมประเมินติดตามผล
3. กล่องความสำเร็จสี่ชมพู-ฟ้า
4. เพลงชัยชนะ

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ครูวิทยากรกิจกรรมนำเข้าสู่กิจกรรมโดยให้สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการแยกกลุ่มตามระดับชั้นของตน 6 ระดับ 6 กลุ่ม และประธานรองประธานเลขานุการระดับโรงเรียน 1 กลุ่ม ได้ทั้งหมด 7 กลุ่ม แล้วให้สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการที่ร่วมกิจกรรม ทบทวนงานในกิจกรรมที่ 2
2. ระดมความคิด เชื่อมโยงเข้าสู่ความสำเร็จ หลังอบรมสัมมนา
3. นำเสนอทุกระดับชั้น

4. ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมประเมินติดตามผล นอกเหนือจากการจัดกิจกรรมใน
ครั้งนี้

5. เขียนเป้าหมายของความสำเร็จของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองแต่ละระดับ พับและ
ใส่ลงในกล่องความสำเร็จสีชมพู-ฟ้า

6. ครูวิทยากรสรุป

การประเมินผล

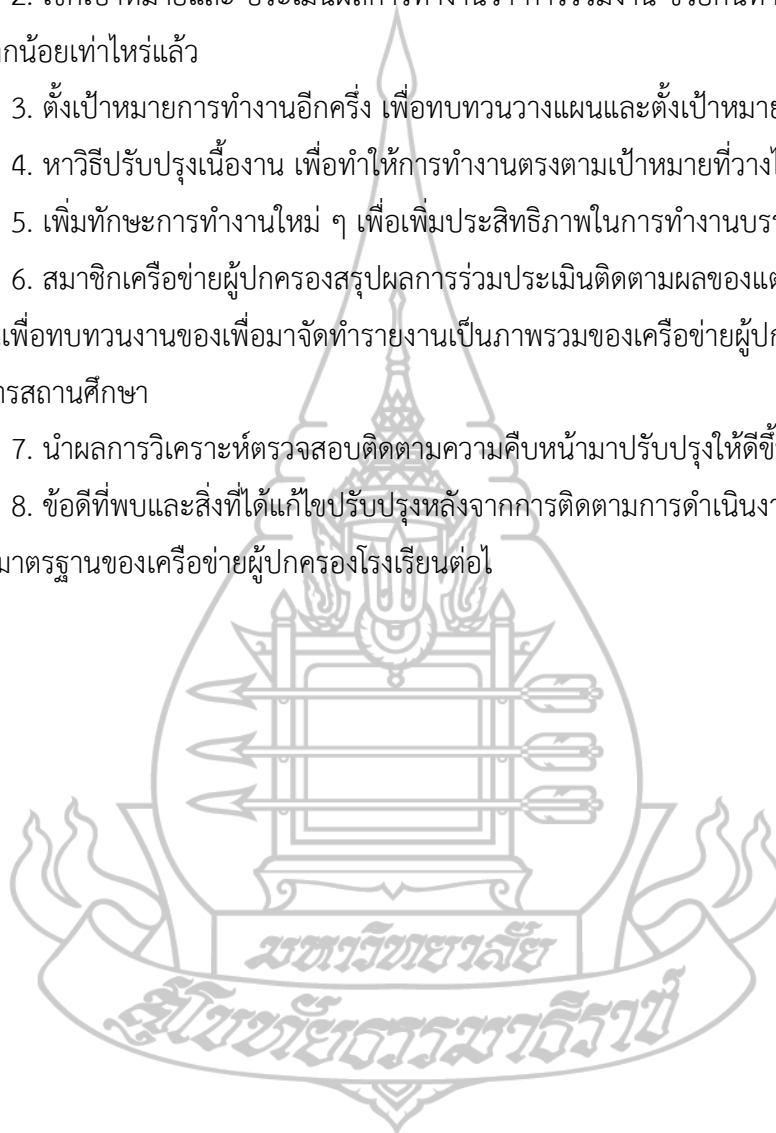
1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกรวมมองเชิงบวก
และทักษะ 4 องค์ประกอบของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง

ใบงาน ร่วมประเมินติดตามผล (QC)

คำชี้แจง

1. ทบทวนกิจกรรมต่างๆที่ผ่านมาทั้ง 3 วัน ว่ายังมีงานที่เราต้องปรับปรุงอะไรบ้าง
2. เช็กเป้าหมายและ ประเมินผลการทำงานว่า การร่วมงาน ช่วยกันทำงาน เป็นไปตามเป้าหมายมากน้อยเท่าไรแล้ว
3. ตั้งเป้าหมายการทำงานอีกครั้ง เพื่อทบทวนวางแผนและตั้งเป้าหมายการทำงาน
4. หาวิธีปรับปรุงเนื้องาน เพื่อให้การทำงานตรงตามเป้าหมายที่วางไว้
5. เพิ่มทักษะการทำงานใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานบรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น
6. สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองสรุปผลการร่วมประเมินติดตามผลของแต่ละกลุ่มนำเสนอการประเมินเพื่อทบทวนงานของเพื่อมาจัดทำรายงานเป็นภาพรวมของเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนเสนอผู้บริหารสถานศึกษา
7. นำผลการวิเคราะห์ตรวจสอบติดตามความคืบหน้ามาปรับปรุงให้ดีขึ้น
8. ข้อดีที่พบและสิ่งที่ได้แก้ไขปรับปรุงหลังจากการติดตามการดำเนินงาน สามารถนำไปกำหนดเป็นมาตรฐานของเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนต่อไป

กิจกรรมที่ 8 เพราะรวมกัน จึงเป็นหนึ่ง (ปัจฉิมนิเทศ)

แนวคิด

กิจกรรมร่วมมือกันให้เป็นหนึ่งเพื่อลูกสวนนันท (ปัจฉิมนิเทศ) เป็นการร่วมสรุปการอบรมสัมมนา สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ด้านทักษะความร่วมมือ เพื่อให้เกิดมุมมองเชิงบวกต่อโรงเรียนของลูก ที่ได้จากชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นที่ได้ร่วมกิจกรรมสรุปประโยชน์ที่ได้จากการร่วมกิจกรรม อภิปรายการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
2. เพื่อสอบถาม
3. เพื่อสอบถามความพึงพอใจ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 2 ชั่วโมง

เทคนิคที่ใช้

เทคนิคการสรุปสาระสำคัญ

สื่อและอุปกรณ์

1. หัวใจสีชมพู - ฟ้าย
2. บอร์ดความทรงจำ

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ให้ผู้เข้าร่วมการอบรมส่งตัวแทนกลุ่มบอกความประทับใจในการอบรมสัมมนาหน้าห้องประชุม
2. เขียนสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นรายบุคคล ลงในโน้ตรูปหัวใจที่ครูวิทยากรแจกให้ เขียนเสร็จนำไปติดที่บอร์ดความทรงจำสีชมพู-ฟ้าย
3. ทำแบบวัดความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก

4. ทำแบบวัดมุมมองเชิงบวก ทักษะด้านความร่วมมือสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรม และอบรมสัมมนา

5. ครูวิทยากร เชิญผู้อำนวยการโรงเรียน มอบรางวัล กล่าวขอบคุณ และมอบเกียรติบัตรแก่สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้าอบรมสัมมนาในครั้งนี้

6. คณะผู้บริหาร คณะครู มอบกุหลาบแทนคำขอบคุณ (บรรเลงเพลงโรงเรียน หอมกลิ่นกุหลาบ- มาร์ชชมพู -ฟ้า เบาๆ)

7. สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองทุกท่านเดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ และปลอดภัย

ขั้นประเมินผล

1. ประเมินจากแบบวัดความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความสุขในการทำงาน

2. ประเมินจากแบบสอบถาม วัดมุมมองเชิงบวกทักษะความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

3. สังเกตพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรม

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามทักษะความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

**แบบสอบถามทักษะความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี**

คำชี้แจง แบบสอบถามทักษะความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ซึ่งข้อมูลที่ท่านตอบถือว่าเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ฉะนั้น จึงขอให้ท่านกรุณาทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องคำตอบที่ท่านเห็นว่าตรงกับข้อมูลทั่วไปของท่าน และตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 20 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี
 51 – 60 ปี 60 ปี ขึ้นไป
3. ประสบการณ์เป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ
 น้อยกว่า 1 ปี 1 – 2 ปี 3 – 4 ปี 5 – 6 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทักษะความร่วมมือ ด้านร่วมวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ด้านร่วมดำเนินการ ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมประเมินติดตามผล

ข้อ	พฤติกรรม/ ทักษะ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะความร่วมมือ						
ด้านการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมาย						
1	คุณพร้อมเข้าร่วมวางแผนการดำเนินงานกับสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ					
2	คุณเห็นความสำคัญของการร่วมวางแผนกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน					
3	สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างชัดเจน					

ข้อ	พฤติกรรม/ ทักษะ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4	สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการร่วมกันปรับแผนการดำเนินงานเมื่อมีสถานการณ์จำเป็นใหม่เข้ามา					
5	เมื่อผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการจะวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขร่วมกัน					
6	คุณได้วางแผนการพัฒนาตนเอง เมื่อได้รับการเลือกให้เป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ					
7	การทำหน้าที่สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการ ทำให้คุณเห็นความสำคัญของการวางแผนเพื่อสละเวลาในการปฏิบัติหน้าที่นี้					
8	สมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการมีการกระตุ้นผู้รับผิดชอบแต่ละฝ่ายเพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย					
9	คณะกรรมการและสมาชิกเครือข่ายผู้ประกอบการมีการวางแผนเพื่อกำหนดการประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ					
10	เมื่อกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานแล้ว คุณต้องทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
ด้านการร่วมดำเนินการ						
11	สมาชิกและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการมีการติดต่อประสานงานเพื่อร่วมกันทำงานกับผู้ปกครอง					
12	สมาชิกและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการประสานความร่วมมือในการทำงานกับโรงเรียนเป็นอย่างดี					

ข้อ	พฤติกรรม/ ทักษะ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
13	เมื่อมีข้อผิดพลาดในการทำงานสมาชิก เครือข่ายผู้ปกครองจะร่วมมือกันแก้ไขปัญหา					
14	สมาชิกและคณะกรรมการทุกคนมีส่วนร่วมใน การทำงาน และพร้อมรับฟังข้อคิดเห็นของ ผู้ปกครอง					
15	สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองมีบรรยากาศความ เป็นมิตรในการทำงานร่วมกัน					
16	คุณทำงานร่วมกันโดยเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้ ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่					
17	คุณสามารถร่วมกันทำงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดี					
18	คุณเข้าใจดีว่างานเครือข่ายผู้ปกครอง คือ งาน จิตอาสา					
19	คุณเข้าใจระบบราชการโรงเรียนของรัฐบาล					
20	คุณพร้อมร่วมงาน และให้ความร่วมมือกับ โรงเรียนในฐานะผู้สนับสนุนการศึกษา เพื่อร่วม พัฒนาโรงเรียนของบุตรหลาน					
ด้านการร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา						
21	คุณนำข้อคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มาร่วมพิจารณาตัดสินใจเพื่อดำเนินงาน					
22	คุณพร้อมรับฟังข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นจาก โรงเรียน					
23	เมื่อผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่วางไว้ สมาชิกจะพิจารณาสถานการณ์และตัดสินใจ ร่วมกัน					

ข้อ	พฤติกรรม/ ทักษะ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
24	สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองตัดสินใจดำเนินงานโครงการ กิจกรรมต่างๆตามระเบียบของโรงเรียน					
25	คุณพร้อมที่จะปฏิบัติ และทำตามระเบียบเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี					
26	คุณให้เกียรติผู้บริหาร ครู และบุคลากรโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี					
27	คุณเข้าใจเรื่องการตัดสินใจในการทำงาน ต้องเป็นมติของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง					
28	มติข้อสรุปและการตัดสินใจเพื่อดำเนินงานของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองต้องผ่านความเห็นชอบ และอนุญาตให้ดำเนินการตามขั้นตอนจากผู้บริหารสถานศึกษา					
29	คุณพร้อมที่จะปรับการตัดสินใจ ยืดหยุ่นโครงการ กิจกรรม และงานต่างๆเมื่อพบปัญหา นำข้อเสนอแนะจากผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อไป					
30	สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองเต็มใจร่วมกันรับผิดชอบการตัดสินใจในการดำเนินงานของหมู่คณะ					
ด้านการร่วมประเมินและติดตามผล						
31	คุณเข้าใจดีว่าการประเมินและติดตามผลมีความสำคัญต่อการพัฒนางานของสมาชิกให้ดียิ่งขึ้นต่อไป					

ข้อ	พฤติกรรม/ ทักษะ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
32	การติดตามการทำงานเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ปฏิบัติงานว่าผลงานต้องออกมาดีและน่าพอใจอย่างแน่นอน					
33	หลังเสร็จสิ้นการดำเนินงานจะมีการประเมินผลการทำงานเสมอ					
34	คุณสามารถพัฒนางานจากการติดตาม และการประเมินผลของโรงเรียน					
35	คุณพร้อมให้ความร่วมมือเผยแพร่ผลงานของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง					
36	คุณชื่นชมยินดีกับความสำเร็จของโรงเรียนที่พัฒนาการศึกษาต่างๆของคุณ					
37	คุณพร้อมประชาสัมพันธ์ รายงานผลงานความสำเร็จ ของโรงเรียนในวงกว้างแก่บุคคลภายนอก					
38	คุณเชื่อมั่นในผลงานที่คุณได้ร่วมประเมินผลว่าสามารถพัฒนาได้ดียิ่งขึ้นต่อไปได้					
39	คุณร่วมประเมินผลงานที่คุณดำเนินการตามความเป็นจริงเสมอ					
40	คุณพร้อมนำเสนอรายงานผลงาน ที่คุณได้ดำเนินการไปในระหว่างที่ทำหน้าที่สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองแก่สมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองรุ่นต่อไป					

ภาคผนวก ค

แบบวัดความพึงพอใจ

เรื่อง ความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก
เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

แบบวัดความพึงพอใจ

เรื่อง ความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก
เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

คำชี้แจง

- แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้มุมมองเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะความร่วมมือ ของสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ไปสู่การพัฒนาเครื่องมือชุดกิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ
- อ่านข้อความอย่างละเอียดและพิจารณาว่าท่านมีความสุขในการทำงานมากน้อยเพียงใดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว โดยคะแนนความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของท่านจะแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	กิจกรรมในชุดกิจกรรมแนะแนวตรงกับวัตถุประสงค์					
2	เนื้อหาของกิจกรรมมีความเหมาะสมและมีประโยชน์					
3	ผู้จัดกิจกรรมมีความรู้ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอด					
4	ใช้สื่อการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสม					
5	สถานที่ และรูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
6	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
7	ท่านสามารถนำความรู้และกิจกรรมไปพัฒนาตนเองได้					
8	ท่านสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้					
9	ท่านรู้สึกว่าคุณเองมีมุมมองเชิงบวกมากขึ้น					
10	ท่านอยากให้มีการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางวิจิตต์ตรา สิริสมนต์ธา	
วัน เดือน ปี เกิด	9 ธันวาคม 2513	
สถานที่เกิด	จังหวัดนนทบุรี	
ประวัติการศึกษา	การบริหารการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชธานี พ.ศ. 2553
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ	

